

§ 12 godkendelse til kvægproduktion "Vestervang" beliggende

Copyright COWI A/S

**Taffelgårdsvej 280,
9382 Tylstrup**

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12 godkendelse til kvægproduktion på Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup.

Dato: 8. juni 2010

Virksomhedens navn: Vestervang

CVR-nr.: 68 79 48 11

CHR-nr.: 36829

Matr.nr. Ejerlav
6 Vildmose, Tolstrup
2 al Vildmose, Tolstrup
2 af Vildmose, Tise

Ejendomsnummer: 8100005477

Adresse: Taffelgårdsvej 280

Virksomheds ejer: Poul Erik Birkbak

Ansøger: LandboNord på vegne af Poul Erik Birkbak

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Mikael K. Pedersen – e-mail: mkp@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Poul Erik Birkebæk, Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup
- Miljøministeren: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Vesterbro 81 B, Postboks 1826, 9100 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Naboer: Jørn Larsen, V Starengvej 129, 9700 Brønderslev;
Kaj Jensen, Taffelgårdsvej 263, 9382 Tylstrup
Søren Frederik Gjørup Jakobsen, Vildmosevej 141, 9700 Brønderslev
Finn Ole Jensen, Taffelgårdsvej 300, 9382 Tylstrup
Nordjyllands Statskove, Sct. Laurentii vej 148-150, 9990 Skagen

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev Dronninglund, Lars Schønberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Formand for Voer Å Sportsfiskerforening e-mail: Steen@voeraa.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Mikael K. Pedersen mkp@landbonord.dk
- Vendsyssel Historiske Museum e-mail: oldtid@vhm.dk
- Modtagere af gødning: Lars Christiansen, Sandelsvej 64, 9440 Aabybro.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GENERELT	5
1.1	Resumé og samlet vurdering	5
1.2	Meddelelse om godkendelse.....	8
1.3	Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4	Tidligere meddelte afgørelser	9
1.5	Aktindsigt.....	9
1.6	Tilsyn med husdyrbruget.....	9
2.	BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	10
2.1	Vilkår – Generelle forhold.....	10
2.2	Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	11
2.3	Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	20
2.4	Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	25
2.5	Vilkår - udbringning af husdyrgødning.....	26
2.6	Vilkår – Overfladevand og grundvand.....	27
2.7	Vilkår - Bedst tilgængelig teknik, BAT.....	29
2.7	Vilkår – Egenkontrol	34

BILAG

Bilag 1:	Beliggenhed
Bilag 2:	Situationsplan
Bilag 3:	Aftale- og udbringningsarealer
Bilag 4:	Transportveje
Bilag 5.1:	Beskyttet natur nær anlæg og arealer
Bilag 5.2:	Ammoniak fra fladekilder
Bilag 6:	Lugtgenegrænser
Bilag 7:	Drikkevand/nitratfølsomtindvindingsområder
Bilag 8:	Fosforfølsomme områder samt lavbund
Bilag 9:	Nitratklasser
Bilag 10:	Beredskabsplan inkl. transportveje
Bilag 11:	Bemærkninger fra nabo Jørn Larsen
Bilag 12:	Bemærkninger fra Det Økologiske Råd
Bilag 13:	Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening
Bilag 14:	Økonomisk beregning i forhold til BAT

1. GENERELT

LandboNord har på vegne af Poul Erik Birkebæk søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide kvægproduktionen beliggende på Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup jf. § 12 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. I forbindelse med udvidelsen skal der etableres ny løsdriftsstald på 28,5 m x 126 m. Der etableres samtidig 2 nye køresiloer og en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 20. december 2007 skema nr. 6034, version 5, beregningsgrundlag 10-2007A.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 648 af 18.06.2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Den ansøgte udvidelse er fra 200,21 til 358,35 DE (dyreenheder), idet eksisterende kvægproduktion ændres/udvides i henhold til tabel 1.

Tabel 1 oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Malkekøer, St. race	112	149,47	210	280,27
Småkalve, 0 – 6 mdr, årsdyr	26	7,03	42	11,35
Opdræt, 6 – kælving, årsdyr	86	43,71	133	65,36
Tyrekalve, 40 – 60 kg, prod	-	-	105	1,37
I alt		200,21		358,35

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Manna ligger ca. 5.700 meter nord for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Manna Mosevej 480, som ligger 460 meter øst for ejendommen.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg samt fra udbringning af næringsstofferne kvælstof og fosfor med gyllen, derudover kan der forekomme støj fra maskiner og køretøjer.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af gylle ikke antages at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i gårdens omgivelser.
- lugt-, støj- og transportbelastningen ikke vurderes at give anledning til, at der bør gælde andre vilkår end det, der er en normal del af en miljøgodkendelse på dette område.

1.1 Resumé og samlet vurdering

Poul Erik Birkebæk ønsker at udvide sin kvægproduktion på Vestervang, Taffelgårdsvej 280 således den efter udvidelse er oppe på 210 årskøer, 42 småkalve 0 – 6 mdr., 133 opdræt 6 mdr. - kælving samt 105 tyrekalve 40 – 60 kg.

Dyreholdet ønskes udvidet fra 200,21 til 358,35 DE.

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres en tilbygning på 3.600m² i forlængelse af de eksisterende produktionsbygninger, 2 nye ensilagesiloer med et areal på 1.800m³ og en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³.

Aftalearealerne er godkendt ved § 16 arealgodkendelse for Sandelsvej 64, 9440 Aabybro. Arealgodkendelsen er udarbejdet af Jammerbugt Kommune.

Brønderslev Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse til ejendommen på en række anførte vilkår.

Det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniak-fordampningen er opfyldt idet der etableres skrabere i gangarealet i både den eksisterende og den nye kostald. Desuden overdækkes den nye gyllebeholder. Derudover er der ikke krav om yderligere NH₃-reduktion idet ejendommen ligger udenfor både bufferzone I og II. Ligeledes er der ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone.

Kravet til reduceret husdyrtryk i forhold til nitratudvaskningen til overfladevand er opfyldt ved ekstra efterafgrøder (2 %) og valg af sædskifte.

Der er ingen udbringningsareal i nitratfølsomme indvindingsområder.

Med hensyn til fosfor så ligger ca. 71,78 ha af udbringningsarealerne i oplande til meget sårbare Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor, disse er ligeledes beliggende i fosforklasse 2 og er drænedes arealer. Alle markerne er humusjord JB11. Fosforoverskuddet må ikke øges på disse arealer uanset fosfortal. I ansøgningen fremgår, at kravet til P-overskuddet er overholdt.

Brønderslev Kommune har vurderet, at spalteskrabere i eksisterende stald og fordampning på 4 % i den nye stald er BAT niveauet. Ansøger har derfor indsendt 2 fiktive ansøgninger, som viser, at niveauet er nået ved spalteskrabere i eksisterende stald samt 80 % af dybstrøelsen kørsel direkte i marken og pløjes ned.

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det forventes ikke, at udvidelsen vil få betydning for omkringboendes udsyn, da udvidelsen foretages i tæt forbindelse med af de eksisterende bygninger, i et område som er præget af landbrug i forvejen. Der er stillet vilkår om beplantning ud mod Manna Mosevej, således at staldbygningens længde sløres af levende hegn, ligesom der er vilkår om beplantning omkring gylleholderne. Herved vurderes det at byggeriet er indpasset bedst muligt i landskabet.

Brønderslev Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved driftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet

mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen fra den 28. april og til den 12. maj 2009 er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 6 uger. Brønderslev Kommune har for praksis at høre interesseorganisationerne allerede i nabohøringsfasen. I perioden er der kommet bemærkninger fra:

- Nabo Jørn Larsen, Taffelgårdsvej 246, 9382 Tylstrup, som er utilfreds med det fremlagte byggeri og især bygning af ensilageplads øst for den påtænkt stald. Der er bekymring i forhold til lugt, se bilag 11.

Brønderslev Kommune har vurderet på byggeriet, og har vurderet at placering af stald i forlængelse af eksisterende stald er hensigtsmæssigt. Det er ligeledes hensigtsmæssigt at placere den nye gyllebeholder i tilknytning til de eksisterende beholdere. I forhold til ensilagepladsen benyttes på nuværende tidspunkt den mark, som ligger umiddelbart op til Jørn Larsens ejendom, til ensilageopbevaring. I forhold til den nye ensilageplads burde vejen ikke blive svinet så meget til, da arealet er befæstet.

- Det Økologiske Råd mener ikke, at miljøgodkendelse opfylder krav om BAT, idet der skal stilles krav om BAT i den eksisterende stald i form af skrabere.

Brønderslev kommune har taget indsigelserne op til overvejelse og drøftet med ansøger, om hvordan de problemer som kommunen er blevet gjort opmærksom på, kan imødekommes ved frivillige løsninger. Dette har medført at andelen af dybstrøelse, som køres direkte i og nedpløjes øges til 80 % samt en øget kørsel af skrabeareal på gangarealet, hvorved effekten er øget fra 14 % til 20 %. Dette giver den samme reduktion i fordampning, som etablering af skrabere i den eksisterende stald.

- Danmarks Naturfredningsforening som finder, at udkastet ikke tager de nødvendige hensyn til den meget ammoniak følsomme natur, som findes i Store Vildmose. Desuden finder de udkastets redegørelse for fosfor for stærkt mangelfuldt blandet fordi udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 2 og består af husmus, se bilag 13.

Brønderslev Kommune har i forhold til ammoniak vurderet, at afgørelsen er i overensstemmelse med gældende lovgivning. I forhold til fosfor har kommunen indskrevet vilkår 70 og der er ændret i tekstdelen.

Bemærkninger er blevet forelagt ansøger og ansøgers konsulent. De har ikke yderligere kommentarer til bemærkningerne.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Nyetablering, udvidelser eller ændring af husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven¹.

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget placeres.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, ansøgnings-skema 6034 med supplerende oplysninger, udtrykt den 7. juli 2009, meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 358,35 DE, på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Det er endvidere Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 8. juni 2010

Julie Bastholm Olesen
Miljøingeniør

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen, den 8. juni 2010. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.broenderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden den 6. juli 2010** påklages til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Klageberettiget er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Forsyning
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

---

¹ Lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Klage over godkendelsen har *ikke* opsættende virkning, hvorfor godkendelsen *på eget ansvar* kan udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, kan godkendelsen ligeledes udnyttes før, Miljøklagenævnet har truffet afgørelse – men på eget ansvar, hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Det kan oplyses, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Kommunen har ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal på forlangende forevises.

Tilsynets formål er, at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 36829) på ejendommen Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup, og samtlige arealer under CVR.nr. 68 79 48 11, matr nr. 6, 2a1 Vildmosen, Tolstrup og 2af Vildmosen, Tise. (Beliggenhed fremgår af bilag 1).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger. (Situationsplan fremgår af bilag 2).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 8. juni 2010.
6. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 3 år efter meddelelsen af denne godkendelse bortfalder den del der ikke er udnyttet af miljøgodkendelsen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.Godkendelse bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.
8. Ved landbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.

- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alle olietanke skal tømmes.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
- Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
  - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
- Alarmcentralen, tlf.: 112.
- og efterfølgende straks at underrette:
- Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der ér, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 10.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår – Dyrehold

12. Ejendommen tilladelses drevet med et dyrehold på maksimum 210 malkekøer, 42 småkalve (0-6 mdr.), 133 opdræt (6mdr. – 26 mdr.), 105 tyrekalve (40 – 60 kg.) svarende til i alt 358,35 DE.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 200,21 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 358,35 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal. Alle køerne er af tung race.

Bygning		Dyreart	Nudrift		Ansøgt	
			Antal	DE	Antal	DE
Ekst. kostald og ny tilbygning	7 og 8	Malkeko, sengestald med Spalter (Kanal, bagskyl og ringkanal)	112	149,47	200	266,92
		Kvier/stude (6 mdr.-kælvning), Sengestald m. spaltegulv (Kanal, bagskyl og ringkanal)	0	0	103	50,62
		Kvier/stude (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	56	28,46	0	0
		Malkeko, Dybstrøelse (hele arealet)	0	0	10	13,35
		Småkalve (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	0	0	16	4,32
Kalvestald	3 og 4	Småkalve (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	26	7,03	26	7,06
		Kvier/stude (6 mdr.-kælvning) Spalteboksegulv	30	15,25	30	14,74
		Tyrekalve (0-6 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	0	0	105	1,37

Husdyrholdet etableres foruden i eksisterende bygninger samt i ansøgt tilbygning til kostalden. Der skal endvidere etableres 3 ensilagesiloer samt en 4.000m³ gyllebeholder med fast overdækning. Udvidelsen af dyreholdet vil ske umiddelbart ved godkendelsens ikrafttræden. Alle stalde er tilsluttet bedriftens gylletanke (3 stk.).

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Vilkår – Varetagelse af hensyn til landskab

Beplantning omkring staldbygningerne

13. Den nye tilbygning skal have et grundplan på 28,5 m x 126 m, og må højst være 9 m fra jord til tagryg. Facader og tag beklædes med ikke-reflekterende materiale.
14. Der skal opføres skærmende beplantning omkring alle tre gyllebeholdere, således at beholderne ikke ses fra Manna Mosevej og fra Taffelgårdsvej. Desuden skal der etableres en ekstra række høje træer ind mod staldbygningen langs det eksisterende læhegn, som ligger parallelt men Manna Mosevej. Beplantningen skal udføres senest 1/2 år fra byggeriet er færdigt.
15. Den skærmende beplantning stedse skal vedligeholdes, således at bevoksningen er sund, intakt og tætsluttende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Varetagelse af hensyn til landskab

Godkendelsesordningen gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet hvad angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

- Beskrivelse af anlægget

I forbindelse med udvidelsen skal der etableres ny løsdriftsstald på 28,5 m x 126 m. Der etableres samtidig 2 nye køresiloer og en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³.

- Beliggenhed og planudpegninger

Selve anlægget og størstedelen af arealet ligger indenfor et større område der er udpeget som jordbrugsområde i Regionplan 2005 (nu Landsplandirektivet). Den nærmeste udpegning for særlig værdifuldt landskab er et øst-vestgående bælte gennem Store Vildmose der ligger ca. 1.100 m nord for anlægget. Det vurderes med denne afstand, at byggeriet ikke vil få væsentlig indflydelse ind i området hvor det særligt værdifulde landskab er udpeget. Retningslinjen for jordbrugsområder siger, at her skal hensynet til jordbrugserhvervets interesser varetages i balance med hensynet til de øvrige interesser i åbent land, således at interesserne så vidt muligt afbøjes mod hinanden ud fra princippet om flersidig arealanvendelse. Det vurderes at projektet kan leve op til denne målsætning, idet Brønderslev Kommune ikke har fundet nogen væsentlige konflikter mellem projektet og andre aktiviteter i området.

Desuden er området der bygges i del af et større område der er udpeget som større uforstyrret landskab, hvor sådanne områder iflg. retningslinjen skal friholdes for større tekniske anlæg. Kommunen finder ikke at retningslinjen har relevans for større landbrugsanlæg.

Byggearealet er lavbund, men er ikke udpeget som et af de lavbundsområder der iflg. Regionplan 2005 særligt skal reserveres til evt. naturgenopretning af vådområder. Retningslinje 5.3.9 i Regionplanen siger dog også at lavbundsarealer generelt, så vidt muligt, skal friholdes for byggeri og anlæg mv., hvis de kan genoprettes til værdifulde vådområder. Eftersom alle de mulige placeringer på alle ansøgers ejendomme er lavbund, er der taget hensyn til denne retningslinje i afvejning med andre hensyn.

Byggeriet ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinier. Byggearealet omfattes ikke af fredninger.

-Påvirkning af landskabet

Landskabet er meget fladt, med mange læhegn og beplantning i øvrigt. Området er stærkt domineret af landbrug.

Når man kommer kørende fra øst ad Taffelgårdsvej vil den nye plads med køresiloerne til ensilage, ikke kunne ses fra vejen, da Taffelgårdsvej er tæt bebygget med andre landbrug og meget levende hegn. Den nordlige ende af den nye kostald vil nok kunne ses fra enkelte små huller mellem bygninger og hegn, men det vurderes uden betydning, da der i forvejen er domineret af landbrug.

Hvis man kommer ad Taffelgårdsvej fra vest, og ligeledes fra Manna Mosevej, vil man kunne se den nye kostald. Der er dog et eksisterende læhegn, som vil bryde den lange flade (176 m), her er fastsat et vilkår om at etablere en ekstra række træer i dette læhegn. Fra denne vinkel vil den nye gyllebeholder, som bliver næsten ligeså høj som selve stalden, være meget tydelig. Den vil blive placeret således at en del træer, i et kortstrakt læhegn/klynge af træer, må fældes. Der er stillet vilkår om etablering af beplantning omkring gyllebeholderen og de to eksisterende gyllebeholdere. Det skal være middelhøje træer, og der skal være hurtigtvoksende ammetræer, som senere når resten er vokset op skal fældes og evt. erstattes af nybeplantning. Beplantningerne skal stedse vedligeholdes.

Manna Mosevej er en del af den nationale turistcykelrute Margueritruuten, som bl.a. er udpeget efter landskabelige kvaliteter. Byggeriet vil påvirke udsigten fra Margueritruuten over en længere

strækning, pga. det åbne landskab. Der er stillet vilkår omkring beplantning omkring alle tre gyllebeholdere, og om forbedring af det eksisterende læhegn, som ligger parallelt med Manna Mosevej.

- Konklusion – landskab

Brønderslev Kommune vurderer at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af landskabet som vil være i strid med husdyrlovens § 19 og § 23.

Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

16. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
17. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden. eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
18. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. Placering skal indtegnes på kortbilag og indføres i driftsjournal
19. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
20. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
21. Kemikalier til rengøring af stalde og malkeum skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
22. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
23. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
24. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
25. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Udover staldanlæg er der støbt plads mellem stald og de nye ensilagesiloer. Ensilagesiloerne er på 1.800m³. Stuehuset er beliggende forrest på grunden.

Ensilage opbevares på ansøgt ensilageplads med afløb til opsamlingsbeholder. Endvidere anvendes der årligt ca. 500 tons foder, som opbevares i foderområdet i bygning 6. Halm kan forårsage støvgener. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst.

Da der er god afstand til naboer, forventes der ikke støvgener for omkringboende.

På husdyrbrugets anlæg findes en 2.500 liters overjordisk dieselolietank. Placering fremgår af bilag 2.

Ejendommen forsynes med vand fra vandværk.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m³,kg,l, kwt)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	30.000 l	40.000 l	2500 l tank ved bygning nr. 5
Fyringsolie			
Benzin	200 l	200 l	Værksted (Bygning 2)
Smøreolie	200 l	200 l	Værksted (Bygning 2)
Halm til halmfyr			
Kunstgødning	I henhold til kvote		Ingen opbevaring på ejendommen
Foder	350 t	500 t	Fodersiloer ved bygning 5
Pesticider			Ingen opbevaring, Service udefra
Kemikalier, Rengøring	600 l	1.000 kg	I kemirum ved malkestald
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	100.000 kwt	150.000 kwt	
Drikkevand og vaskevand (drift)	7.000 m ³	10.000 m ³	

Vilkår – Spildevand

26. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udsprøjtning på mark.
27. Sanitært spildevand fra mandskabsrum skal ledes til særskilt spildevandsanlæg. Spildevandsanlægget skal være godkendt af Brønderslev Kommune.
28. Det er en forudsætning for opførelse/udvidelse af løsdriftstalden, at der opnås en særskilt udledningstilladelse til udledningstilladelse/nedsivningstilladelse.
29. Påfyldning rengøring af marksprøjte skal ske på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder, mens rengøring skal ske på støbt plads med afløb til beholder eller i marken.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Mængden af rengøringsvand vil efter udvidelsen være på ca. 620 m³, mens spildevand fra ensilagepladser på 600 m³. Spildevandet ledes til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, hvorfor der er stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Dette er ifølge ansøgningen allerede praksis, og det vurderes, at det miljømæssigt er en god løsning.

Det er vurderet, at påfyldning og rengøring af marksprøjte foregår forsvarligt, da det sker på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller i mark efter endt arbejde, hvilket der stilles vilkår om fortsat skal være arbejdsgangen.

Herudover vil der årligt være sanitært spildevand på 140 m³ ledes til samlebrønd, mens tagvand fra stalde svarende til 2.520 m³ ledes til grøft.

Fra ejendommen ledes tagvand til vandløb. Tag og overfladevand fra befæstede arealer betragtes i henhold til spildevandsbekendtgørelsen § 4, som spildevand. Der skal derfor meddeles tilladelse til udledningen i henhold til § 28 i miljøbeskyttelsesloven, eller tilladelse til nedsivning efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven. Da der sker udvidelse af det bebyggede areal skal der søges tilladelse til den samlede udledning fra ejendommen. Generelt gælder, at der ikke må ske tilledning af stoffer der kan forurene vandløb, søer eller havet, jf. § 27 i miljøbeskyttelsesloven. Ansøger skal derfor søge om udledningstilladelse, som Brønderslev Kommune behandler sideløbende.

Vilkår – Affald

30.	Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
31.	Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.
32.	Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.
33.	Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.
34.	Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container – se bilag 2	Kommunal ordning
Døde dyr	Se bilag 2	Daka
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Nye stald	Afleveres til dyrlægen
Spildolie		Værksted
Oliefiltre	- - -	Værksted
Akkumulatorer		
Dæk		
Jern/metal		Produkthandler
Spraydåser	Depot i bygning 5	Kommunal genbrugsplads
Lysstofrør		
Elektronisk udstyr		

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Døde dyr bortskaffes til Daka. Indtil afhentning sker opbevaring på asfalteret plads, jf. bilag 2.

For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier/sprøjtemidler samt tom emballage herfra opbevares på tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

Støj, vibrationer, transport og lys

35. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 (½ time) gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Alle dage kl. 22-7 Maksimal Værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

36. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

37. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene i ovenstående skema ikke kan overholdes.

38. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.

39. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

40. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.
41. Transport af gylle skal foregå på transportveje angivet i bilag nr. 4.
42. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmede for at reducere lysgenerne for omboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkloder på ejendommen er malkeroboter, foderanlæg, gyllepumper, højtryksrensere, den daglige brug af traktorer samt transportere til og fra ejendommen. Desuden kan indblæsning af foder give anledning til støj. Nogle af anlæggene kører i døgndrift, andre periodevis (se nedenstående tabel). Stationære anlæg er placeret indendørs.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transportere på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

I tabel 5 ses landbrugets væsentligste støjkloder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj.

Tabel 5. Støjkloder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Ingen	Naturlig ventilation	
Malkeanlæg/Robotter	Døgndrift		Indendørs
Kompressor ved robotter	Periodevis døgnet rundt		Indendørs
Gyllepumper	1 time om ugen		
Fuldfoderblander	½ time i døgnet		

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskloder på husdyrbruget. Det væsentligste er transportere, men det er ikke mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug.

I tabel 6 ses antal transportere før og efter udvidelse.

Tabel 6. Antal transportere

Art	Antal/mængde pr år		Antal transportere pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Tyrekalve	80 stk	90 stk	30	17
Slagtekøer	35 stk	80 stk	12	20
Kvier til Vildmosen		80 stk		15 (Ud og hjem ialt)
Døde dyr	10 stk	20 stk	10	20
Indkøbt foder	288t	350t	24	24

Eget korn o.l.				Ingen korn
Eget grovfoder	1825t	6.000t	46	150
Gylle	3.000t	7.500t	150	380
Dybstrøelse	370t	90t	62	15
Dieselolie	30.000l	40.000l	17	22
Tankbil, mælk	1.000l	2.000t	180	180
Halm fra mark	150 minibig	200 minibig	7	9
Total			538	852

Efter udvidelsen vil der være flere transport især gylletransporter samt kørsel med eget grovfoder. Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Hovedparten af arelerne ligger tæt på ejendommen, og der er begrænset transport af mibdre of-fentlig veje.

Det vurderes, at transporterne ikke vil være til gene for de omkringboende. Dog bør transport af gylle foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18, hvilket vurderes at være i henhold til begrebet "godt landmandsskab".

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Der er udendørs belysning på gårdspladsen samt den gamle del af ejendommen. Dette lys vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Vilkår – Fluer og skadedyr

43. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
44. Opbevaring af foder skal ske på en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Forekomst af skadedyr som rotter og mosegrise bekæmpes i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår - Lugt

45. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Ejendommen Vestervang, Taffelgårdsvej 280 er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Manna ligger ca. 5.700 meter nord for ejendommen, nærmeste samlet bebyggelse er Ø. Hjermitslev, der ligger 5.500 meter nord nordvest, mens nærmeste nabo uden landbrugspligt er Manna Mosevej 480, som ligger 460 meter øst for ejendommen.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller indenfor 100 meter til enkelt bebyggelse.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt, at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

På Taffelgårdsvej 280 begrænses lugtgener ved rengøring af staldafsnittene og spalteskraber. Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra gylletankene ved udkørsel. 2 gyllebeholdere er med naturligt flydelag, mens den nye gyllebeholder på 4.000m³ etableres med fast overdækning. Dybstrøelse køres enten direkte på marken og nedpløjes eller opbevares i overdækket kompoststak.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes envidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen som i dette tilfælde udelukkende fremgår af nedenstående skema:

Tabel 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny lugtvejledning (meter)	Faktisk afstand (meter)
Byzone (Manna)	246,41	5.700
Samlet bebyggelse (Ø. Hjermitslev)	161,42	5.500
Enkeltbolig (Manna Mosevej 480)	77,92	460

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav. (Bilag 6)

Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

46. Skrabeanlægget, for fjernelse af husdyrgødning, skal skrabe staldgulvet mindst hver 2.

time.

47. Gyllen i gyllekanalerne skal udpumpes mindst hver uge.
48. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.
49. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampning på 15 % af udvidelsen er overholdt.

Med de ændringer denne miljøgodkendelse bestemmer, er kravet for den generelle ammoniakreduktion opfyldt, uden det har været nødvendigt med yderligere tiltag.

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 2784 kg N/år, hvoraf meremissionen fra udvidelsen bidrager med 986 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer) er beregnet til 1090 kg N/år – dvs. emissionen fra de staldafsnit, der er nye/ændrede og som derfor er omfattet af reduktionskravet på 15 %.

Den eksisterende drift af husdyrbruget giver anledning til et ammoniaktab på 1169 kg N/år - dvs. eksisterende staldafsnit som ikke er omfattet af reduktionskravet på 15 %.

Der er sat krav til at skrabeanlægget skal køre minimum hver 2 time med baggrund ansøgningen. Skrabeanlægget reducerer ammoniakfordampningen med ca. 25 % ift. referencestald³ ved denne drift.

Naturbeskyttelseslovens regler gør at en del naturområder er udpeget som beskyttede områder. Brønderslev Kommune har i den forbindelse et særligt fokus på højmoser, heder og overdrev i forhold til emission af luftbåren kvælstof.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af området natur. Af ansøgningen fremgår det, at der indenfor 1000 meter fra bedriften ikke findes arealer omfattet af Husdyrlovens § 7. Der er dog kun 1100 m fra nybygningen til specielt kvælstof følsom natur i form af skovbevokset tørvemose i EF-habitatområde nr. 12 "Store Vildmose" der er en del af Natura 2000 projektet. Desuden er der i Store Vildmose arealer, der trods eutrofieringen af området, stadig fungerer som aktiv højmose, som er en naturligt meget næringsfattig mose. Højmosen befinder sig 1400 meter fra den nye staldbygning. Højmose er §7 natur i følge husdyrbrugsloven og marker indenfor 1000 m derfra er omfattet af krav om nedfældning af flydende husdyrgødning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ §§ 24 og 38. Mark nr. 1&2 og 4&5 ligger helt op til Stor Vildmose og er omfattet af krav om nedfældning. Herud over er nærmeste beliggende § 3 areal er et stort engareal, som ligger 650 m vest for bedriftens bygninger. Engene er ligeledes en del af Natura 2000 området Store Vildmose. Ingen af bedriftens arealer har overlap med beskyttet natur.

³ Kanal med skraber iht. vejledningens bilag 3.

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1695 af 19/12/2006.

Hovedreglen, med den nye miljøgodkendelsesordning er, at der i kraft af den generelle reduktion af ammoniaktabet og etablering af bufferzoner om udpegede naturområder (§ 7 arealer), er taget det nødvendige hensyn til naturområder efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Grundet den relativ korte afstand til meget kvælstoffølsom natur er der lavet beregninger for kvælstofdepositionen til to naturpunkter i de før omtalte naturtyper i Store Vildmose:

Totalafsætning til N1 (skovbevokset tørvemose) = 0,19 kg N/ha/år
heraf er merdepositionen 0,07 kg N/ha/år

Totalafsætningen til N2 (aktiv højmosse) = 0,06 kg N/ha/år
heraf er merdepositionen 0,02 kg N/ha/år

På det vedlagte kort, bilag 5.1, er angivet, hvilke naturtyper der er nær bedriften og udbringingsarealerne. De engarealer i Store vildmose som ligger tættest på den ansøgt staldbygning er ikke på samme måde følsom overfor kvælstof, og grundet ovennævnte afgørelse, er der ikke beregnet kvælstofdeposition dertil. Desuden er der ca. 650 m fra anlægget en §3 beskyttet sø, som vurderes upåvirket af udvidelsen.

Baggrundsbelastningen for området er vurderet til ca. 13 kg N/ha/år (Danmarks Miljøundersøgelser), hvilket som udgangspunkt overskrider tålegrænsen (Skov- og Naturstyrrelsen) for de implicerede naturtyper. Tålegrænsen for skovbevokset tørvemose er sat til det samme som aktiv tørvemose fordi, naturtypen kan vende tilbage til aktiv tilstand hvis kvælstofniveauet sænkes. Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur, og selv en lille merbelastning kan have betydning for tilstanden af naturtypen.

Tabel 8. Kvælstof-deposition til naturtyper

Naturområder	Afstand fra kilde Ejendommens placering i forhold til areal	Tålegrænse kg N/ha/år	Baggrunds- belastning kg N/ha/år	Mer- deposition kg N/ha/år	Total- deposition kg N/ha/år
N1	1100 m mod Syd	5-10	13	0,07	0,19
N2	1400 m mod Syd	5-10	13	0,02	0,06

Da denne ejendom er tæt beliggende på Store Vildmose, som er et internationalt beskyttelsesområde pga. Natura 2000 udpegningsområdet skal der, hvis nødvendigt, stilles skærpede krav til bl.a. landbrugsproduktion til fx. ammoniakemissionen for at sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper som området er udpeget på grundlag af. Kortlægningen af Natura 2000 områdets naturtyper blev foretaget i 2004-2005 i forbindelse med basisanalysen, og udvidet med flere lysåbne naturtyper efter besigtigelse i 2007 og 2008. Af områdets naturtyper er især 4 naturtyper særligt prioriterede i forhold til naturpleje og genoprettelse. Disse fire naturtyper er aktiv højmosse, skovbevokset tørvemose, artsrige overdrev og indlandssaltenge.

For de naturtyper og arter, der danner grundlag for udpegningsområdet, gælder det iflg. Habitatdirektivets art. 6, stk. 3, at der ikke må ske en forringelse af deres naturtilstand og udbredelse, som konsekvens af de tilladelser og godkendelser, som kommunen udsteder. Der gælder en kumulativ betragtning, hvor det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter må skade naturtyperne. Der indgår endvidere et forsigtighedsprincip i Habitatdirektivet (EU kommissionens vejledning, 2000), som siger at for at et projekt kan gennemføres skal der være vished for at projektet ikke har nogen skadelig påvirkning af de arter og naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget.

Det er normal praksis, at se på merbelastningen af naturen mht. luftbåren ammoniakdeposition, men i sager hvor der er tæt nærhed til et meget kvælstoffølsomt Natura 2000 område, i denne

sag Store Vildmose, og hvor baggrundsbelastningen for flere af området naturtyper som udgangspunkt er overskredet, kigges der på totalbelastningen ved en udvidelse. Og om det samlede projekt ved udvidelsen bevirker en deposition af kvælstof til Natura 2000 området.

I Brønderslev kommune har flere landbrugsudvidelser nær Store Vildmose været vurderet. Den faglige vurdering var tidligere at totaldepositionen til Store Vildmose skulle være mindre end 0,0 kg N/ha/år, dvs. maksimalt 49 g N/ha/år fra den enkelte ejendom, der ønskede at udvide produktionen, for at sikre gunstig bevaringsstatus for de kvælstoffølsomme naturtyper i Store Vildmose.

Brønderslev Kommune har senere, med udgangspunkt i afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen for beskyttelsesniveauet i forhold til ammoniak, vurderet, at en totalbelastning fra den samlede ansøgte udvidelse, fra en enkelte ejendom, må være på maksimalt 0,3 kg N/ha/år til Store Vildmose uden det vil påvirke Natura 2000 området. Denne vurdering er lavet ud fra, at det laveste afskæringskriterium, for ammoniakdeposition til §7 områder indenfor 1000 m er på 0,3 kg N/ha/år i merdeposition ved landbrugsudvidelser. Heri er der taget højde for den kumulative effekt mht. ammoniakdeposition, da der ligger flere landbrug i nærheden af Store Vildmose som ønsker at udvide deres produktion.

Totalbelastningen fra stald og lager på Taffelgårdsvej 280 er på 0,19 kg N/ha/år, og Brønderslev Kommune vurderer at dette ikke vil påvirke natura 2000 området.

Ud over den ammoniakfordampningen fra stald og lager som er beregnet ovenfor, kan Vildmosens naturtyper påvirkes af næringsstoffer der tilføres fra markfladen. Der kan ske en udvaskning fra rodzonen af nitrit, nitrat og ammonium. Næringsstoffer kan ligeledes føres ind i Natura 2000 området via overfladisk afstrømning. Desuden kan vinderosion bringe organiske og mineralske partikler fra markfladen ind på arealer i Vildmosen, hvortil der er bundet næringsstoffer især fosfor. Ligesom der for stald og lager er en fordampning af ammoniak der deponeres på arealer i nærheden deraf, sker der også en ammoniakfordampning fra en markflade som tilføres husdyrgødning. Flere af de ansøgte udspretningsarealer ligger direkte op til natura 2000 området store vildmose, og kan derved medvirke til eutrofieringen af området. Af disse faktorer vurderes det at ammoniakfordampningen fra fladen er den største kilde, og for at reducere fladefordampningen fra de marker der ligger direkte op til habitatområdet er der, i tråd med kravet om nedfældning af gylle på sort jord og græs inden for 300 meter fra Natura 2000 området, stillet vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på hele arealet af mark nr. 1&2 og 4&5 uanset afgrødetype, eller der kan anvendes kunstgødning i afgrødens vækstperiode, da ammoniakfordampningen fra kunstgødning er meget begrænset. Desuden er der stillet vilkår om ovennævnte marker ikke må tilføres fast husdyrgødning, både for at reducere fordampningen og udvaskningen. Med disse krav til udbringning af husdyrgødning på de arealer der ligger direkte op til Store Vildmose, vurderes det at fladefordampningen ikke vil påvirke området væsentligt. Fladefordampningen vil, med de beskrevne vilkår, ikke være af en størrelsesorden som vil medføre at det besluttede niveau for belastning af Vildmosen på 0,3 kg N/ha/år overskrides (se bilag 5.2 for beregninger). Desuden må markstak ikke placeres med en afstand på under 1000 meter til Natura 2000 området Store Vildmose.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Flere landområder er udpeget som Ramsarområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF-habitatområde. Ejendommens driftsbygninger ligger ca. 650 m øst for nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitat område nr. 12; Store Vildmose. Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor området, men flere af markerne grænser direkte op til dette Natura 2000 område over en strækning på ca. 400 m. De udpegede N2000 områder er omfattet af kravet om gunstig bevaringsstatus, hvilket betyder at forringelse af de levesteder og arter som området er udpeget for ikke kan accepteres, jvf. Habitatdirektivets art. 6, stk. 3.

Natura 2000 området Store Vildmose er udpeget på baggrund i alt 13 naturtyper og 3 specifikke arter (basianalysen for N2000). Af disse er især 4 naturtyper særligt prioriterede i forhold til naturpleje og genoprettelse. Disse fire naturtyper er aktiv højmose, skovbevokset tørvemose, artsrige overdrev og indlandssaltenge. Skovbevokset tørvemose, nedbrudt tørvemose og aktiv tørvemose udgøre størstedelen af det udpegede område på 1853 ha og udgør hhv. 464 ha, 197 ha og 266 ha. Området udgør nogle af de største sammenhængende områder med aktiv højmose i Danmark. For 100 år siden dækkede arealet med aktiv højmose et enormt område på 50 km², men afvanding, opdyrkning og tilgroning har reduceret arealet væsentligt til i dag. I dag trues de resterende områder stadig af fortsat afvanding og eutrofiering af området med luftbåren kvælstof. Tørvemosserne er meget kvælstoffølsomme og naturtypen højmose har derfor en meget lav tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år. Skovbevokset tørvemose og nedbrudt tørvemose kan genoprettes til aktiv højmose.

Da bedriften ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderes ammoniakfordampning umiddelbart at være den mest betydningsfulde påvirkning af habitatområdet. Den aktuelle belastning fra denne ejendom, vurderes ud fra ovenstående, ikke at påvirke habitatområdet.

Ammoniakdeposition aftager eksponentielt med afstand fra punktkilden. Ammoniaktabet fra bedriften vil derfor ikke bidrage til målbar belastning af andre habitatområder eller internationale naturbeskyttelsesområder.

Kumulativ effekt

I forhold til den kumulative effekt vurderes det, at bedriften ikke i sig selv kan påvirke habitatområdet, men i kumulation med de øvrige landbrug i oplandet kan der være en påvirkning. Indenfor 1000 meter fra ansøgers ejendom er der dog ikke andre husdyrbrug med over 75 DE. På den baggrund ville ejendommen være omfattet af en maksimal merdeposition på 0,7 kg N /ha/år til §7 områder. Bedriften ligger mere end 1000 meter væk fra nærmeste § 7 område.

Brønderslev Kommune har desuden besluttet at totaldeposition fra en ejendom som ønsker at udvide produktionen maksimalt må belaste EF-habitat området Store Vildmose med 0,3 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at udvidelsen er i overensstemmelse med regionplanens målsætninger og habitatdirektivet.

Arealstatus

Ejendommen og driftsbygningerne ligger i et område, der i regionplanen er udpeget som jordbrugsområde.

Økologiske forbindelser

Ejendommen ligger i et område uden udpegede økologiske forbindelser.

Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, spidssnudet frø, og forskellige flagermus (dam-, vand-, brun, syd-, skimmel-, dværgflagermus og langøret flagermus). Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV arter negativt.

Artsfredninger og rødlistearter

Det fredede natura 2000 område, Store Vildmose, indeholder specielle levesteder for planter og dyr. Der findes mange plantearter der er sjældne på nationalt plan, men ikke på lokalt plan. I Vildmosen er planten *Rubus chamaemorus* (Mullebær) registreret i Flora Danica optællingsfelter, og registreret som rødlisteart. Desuden er Vildmosen et potentielt levested for den fredede som-

merfugl Hedepletvinge, som sidst blev opserveret på stedet i begyndelsen af 1990'erne. Engene, ved Stavad Enge nord for Ryssensgrav i Natura 2000 området, der er udpeget som unikke høslætte samt den meget sjældne indlandsalteng, er yngleområde for engsnarre, den eneste danske ynglefugl, som er rødlistet på EU plan.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistet.

Brønderslev Kommune har samlet vurderet,

- **At udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og**
- **At det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁵**

2.4 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

50. Der skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 7 måneder på ejendommen.
51. Den nye gyllebeholder på 4.000 m³ skal overdækkes.
52. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages 6 timer før beholderen skal tømmes.
53. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
54. Pumpning af gylle skal ske ved konstant overvågning.
55. 80 % af dybstrøelse skal køres direkte i marken og pløjes ned.
56. Kompoststakke til dybstrøelse skal følge Skov- og Naturstyrelsens vejledning om "etablering og overdækning af kompost i markstakke, samt overdækning af fast gødning".
57. Der skal til stadighed være halmballer i sådan et antal, at det er muligt at etablere en vold til sikring af nærværende vandløb mod forurening fra f.eks. gylleudslip. Alternativt kan der etableres en permanent jordvold.
58. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
59. Markstak må ikke placeres indenfor en afstand af 1000 m fra Natura 2000 området Store Vildmose.

Beskrivelse og vurdering - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som dybstrøelse og gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 241 tons (m³) dybstrøelse og 6.874 tons (m³) gylle.

Rengøringsvand fra stalde, mælkerum vaskeplads, drikkevandsspild, regnvand fra befæstede arealer, gylletanke indgår i beregningen af gyllemængden. Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme og der modtages ikke slam.

5 Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

Gyllelagerets opbevaringskapacitet er på i alt 7.440 m³ (tons) fordelt på 2 eksisterende gyllebeholdere samt en ny gyllebeholder. Det svarer til en opbevaringskapacitet for bedriften på ca. 12 måneder.

Table 8. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkontrol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllebeholder 1, naturligt flydelag	1987 / 2006	840 tons	13
Gyllebeholder 2, naturligt flydelag	2003 /	1.800 tons	27
Ny Gyllebeholder m fast overdækning		4.000 tons	60
Gyllekanaler		400	
Samlet kapacitet		7.040 tons	

65 % af dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned. Dvs. alt kompost opbevares indtil udspredding i overdækket kompoststak på den mark, hvor gødningen senere skal udspreddes.

Ved påfyldning af gyllevogn anvendes fyldekran med overløbsventil således at der ikke forekommer spild. Læssekranen ligger i en opsamlingsbakke under transport, så spild ledes ned i tanken.

Placeringen af gylletanke i forhold til vandløb, dræn, søer og vandindvinding vurderes at være hensigtsmæssig. Der er ikke vandløb eller dræn i nærheden af gyllebeholderne. Det vurderes således ikke, at der er risiko for forurening med næringsstoffer af vandløb, dræn, søer og vandindvinding.

2.5 Vilkår - udbringning af husdyrgødning

60. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 3.
61. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitligt 2,3 DE/ha pr. planperiode (1/8-31/7).
62. Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes kommunen.
63. Udbringning af husdyrgødning skal ske således at lugtgener begrænses mest muligt.
64. Der skal foreligge dokumentation for at husdyrgødning svarende til 130 DE fraføres og udspreddes på aftalearealer.
65. Der skal foreligge dokumentation for at husdyrgødning svarende til 20,8 DE fraføres til biogasanlæg.
66. Ved udbringning af fast husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.
67. På marker nr. 1 & 2 og 4 & 5 skal flydende husdyrgødning nedfældes direkte uanset afgrødetype.
68. På mark nr. 1 & 2 og 4 & 5 må ikke anvendes fast husdyrgødning.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Ejendommens udspretningsareal er oplyst til 81,71 ha. Der udsprede husdyrgødning på 245,52 ha aftalearealer (130 DE) på Sandelsvej 64, 9440 Aabybro. Der afsættes yderligere 40,42 DE til biogasanlæg. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal foreligge dokumentation for denne fraførsel, da denne sikre, at harmonikravet er overholdt. På den baggrund vurderes det, at harmonikravet er overholdt. Bedriften udspreder reelt 2,3 DE/ha.

Ansøgers egne arealer er beliggende ved ejendommen, mens aftalearealerne er beliggende mellem 1 km og 4 km for ejendommen (regnet i luftlinje).

Det tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og helligdage. Det henstilles, at udbringningen i øvrigt foregår i henhold til godt landmandsskab, hvilket bl.a. vil sige, at det skal tilstræbes, at udbringning på bynære arealer sker inden kl. 18 for at mindske evt. gener.

Hvis udbringning tilrettelægges så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

2.6 Vilkår – Overfladevand og grundvand

69. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald.
70. Fosforoverskuddet må ikke overstige 4,7 kg P/ha/år. Det er forudsat, at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne (startgødning til majs undtaget).
71. Der skal anvendes sædskiftet K12 eller et sædskifte med et bedre udvaskningsindex på udbringningsarealerne.
72. Der skal altid være mindst 2 % - point ekstra med efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav mht. til pligtige efterafgrøder.

Beskrivelse og vurdering for vilkår

Hovedparten af udspretningsarealerne er gylleaftaler beliggende i Jammerbugt Kommune. Jammerbugt har udarbejdet et § 16 godkendelse for arealerne, hvorfor de ikke er godkendt her.

Overfladevand – Nitrat

Projektet ligger i oplandet til Ryå som afvander til Haldager Vejle i Limfjorden i et område, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000 mere specifikt som EF-Habitatområde nr. 15, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1 og Ramsarområde nr. 7.

Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur og er en samlebetegnelse for habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsar-områder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse særligt udpegede områder.

Den internationale opmærksomhed samler sig især om store antal af rastende andefugle, ynglende terner og vadefugle på øer og holme, samt naturtyper i de lavvandede områder og langs kysten.

Ramsarkonventionen er en vådområdekonvention, hvor 154 lande har forpligtiget sig til at forbedre 1650 udpegede områder primært for vandfugle. EF-fuglebeskyttelsesdirektiv og EF-habitatdirektiv gælder i alle EU-lande. Områderne er udpeget for en række fuglearter samt andre arter af vildtlevende dyr, planter og naturtyper. Områderne skal overvåges og **må ikke forringes**.

Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof i oplandet til Ryå vil kunne medføre en merbelastning af Natura 2000-området i Limfjorden. Beregningen i Miljøstyrelsens ansøgningssystem viser, at udvaskningen fra rodzonen i de nævnte marker vil udgøre 29,8 kg kvælstof pr. år i nudriften og 29,7 kg kvælstof pr. år i den ansøgte bedrift.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Det bemærkes endvidere at basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag husdyrlovens afskæringskriterier for kvælstof og fosfor bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Limfjorden, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Ryå har et samlet opland på ca. 67.415 ha. De nævnte udbringningsarealer udgør 0,12 % af oplandet til Ryå. Kommunen vurderer alene på den baggrund, at projektet ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Ifølge udkast "Analyse af udviklingen husdyrtrykket i Limfjordsoplandet" (Limfjordsrådet / Contera) har der i oplandet til Ryå været en gennemsnitlig fald i husdyrintensiteten i perioden 2001-2007 på under -0,002 - 0 DE/ha. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Kommunen vurderer derfor, at merbelastningen med kvælstof fra det ansøgte projekt hverken i sig selv, eller sammen med andre kilder eller projekter i området, vil påvirke udpegningsgrundlagene for habitatområderne negativt. Kommunen stiller derfor ikke yderligere krav.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning til overfladevand er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret udenfor nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten for Tafelgårdsvej 280 er angivet til 66,38 %, grundet at en del af arealer er beliggende i nitratklasse 3, jf. bilag 9.

Husdyrbrugets udspretningsarealer ligger primært i opland til Limfjorden, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område.

Beregningerne i ansøgningen er foretaget på grundlag af sædskifte K12. Som virkemidler bruges ekstra efterafgrøder på 2 %.

I ansøgningen viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} er 1,53 DE/ha, og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 2,3 DE/ha. Da DE_{reel} er større end DE_{max} så er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand umiddelbart ikke overholdt. Men udvaskningsberegninger af kvælstof (N) beregnet via Farm-N viser en udvaskning på 29,8 kg N/ha uden virkemidler og 29,7 kg N/ha med virkemidler. Der er altså valgt virkemidler der reducerer kvælstofudvaskningen med 0,1 kg N/ha. Derfor er beskyttelsesniveauet vedrørende nitrat-overfladevand overholdt.

Overfladevand – Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger ca. 71,78 ha af udbringningsarealerne i oplande til meget sårbare Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor, disse er ligeledes beliggende i fosforklasse 2 og er dræned arealer. Alle markerne er humusjord JB11. Fosforoverskuddet må ikke øges på disse arealer uanset fosfortal. I ansøgningen fremgår, at kravet til P-overskuddet er overholdt. Brønderslev Kommune vurderer derfor, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, og at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.

Overfladevand – Vandløb

Mark 1 & 2 og 4 & 5 grænser mod nord op mod §3 beskyttet vandløb ind mod Store Vildmose. Vandløbet (Stavad Kanal) er B3 målsat som karpefiskevand. Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten. Arealerne skrånede ikke mod vandløbet og kravet om to meter bræmmer omkring vandløbet er overholdt.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Grundvand

I forhold til nitratberegning for grundvand vil der foreligge en beregning for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen for udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Ingen af ansøgers egne arealer er beliggende i nitratfølsom indvindingsområde, de er beliggende i område med begrænset drikkevandsinteresse, hvor de generelle landbrugsregler vurderes at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

2.7 Vilkår - Bedst tilgængelig teknik, BAT

73. Ved substitution af råvarer og hjælpepestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpepestoffer.
74. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
75. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedst tilgængelig teknik

Nedenstående er ansøgers redegørelse for brugen af BAT – bedst anvendelige teknik:

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

Idet der er tale om en ansøgning IPPC-grænsen (en §12-sag) skal der redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier, der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

I nærværende ansøgning er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjer-

kræhold fra 2003 (herefter nævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade (med forbehold for at de reelt er arkiveret og "udløbet"). Det bemærkes, at kvæg ikke er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument, hvorfor det ikke kan anvendes direkte i kvægsager. En række af de forhold der nævnes i BREF-dokumentet kan dog overføres til kvægbesætninger, herunder forhold vedrørende opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning samt vedr. management. Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med Husdyrloven er indført referencestaldsystemer for de forskellige dyretyper. Referencesystemet er den tilgængelige staldtype med lavest NH₃-fordampning og kan som sådan betragtes som bedst tilgængelig teknologi. I bilag 3, i vejledningen til Husdyrloven, er der anført en række teknologier, der kan anvendes til yderligere reduktion af NH₃-fordampningen og som anses for tilstrækkeligt dokumenterede.

Staldindretning på ansøgt ejendom.

I forbindelse med udvidelsen forlænges den eksisterende kostald med ca. 125 m. Den nye kostald indrettes som sengestald med spalter og kanaler (bagskyl). Der indrettes desuden et afsnit med dybstrøelse til kælvinger og småkalve. I de eksisterende staldafsnit opstaldes det øvrige opdræt fra fødsel til kælving samt tyrekalve (40-60 kg). Småkalve fra 0-6 mdr. opstaldes på dybstrøelse mens opdræt opstaldes dels i spaltebokse og dels i sengestald med spalter (kanal m. bagskyl). I forbindelse med udvidelsen etableres skrabere ovenpå spalterne i den nye kostald samt ca. halvdelen af den eksisterende spaltestald. Dette er indsat i IT-systemet med en samlet effekt på 14% ammoniakreduktion (fuld effekt ved etablering af skrabere på det samlede areal ville være 20%).

En del af opdrættet opstaldes i de ældre eksisterende staldbygninger. Det gælder bl.a. småkalve 0-6 mdr. og tyrekalve fra fødsel til ca. 60 kg. Disse småkalve skal under alle omstændigheder opstaldes på dybstrøelse så der vil ikke ske ændringer i staldsystemet for disse dyr i forbindelse med evt. kommende renoveringer. Ca. 30 stk. opdræt i gruppen fra 6 mdr. til kælving er opstaldet i spaltebokse. Disse bokse står ikke umiddelbart foran renovering. I forbindelse med en evt. kommende renovering vil spørgsmålet om BAT blive vurderet. Dette vil formodentlig blive aktuelt i forbindelse med den første revision af miljøgodkendelsen 8 år efter at den endelige godkendelse er givet.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
<i>Malkekøer, st.race</i>	210 / 235,29	<i>Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)</i>
<i>Malkekøer</i>	10/11,76	<i>Dybstrøelse</i>
<i>Opdræt, 6 mdr. - kælvning</i>	103/38,07	<i>Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)</i>
<i>Opdræt, 6 mdr. - kælvning</i>	30/11,54	<i>Spaltebokse</i>
<i>Småkalve, 0-6 mdr.</i>	42 / 8,58	<i>Dybstrøelse</i>
<i>Tyrekalve, 40-63 kg</i>	105 / 1,3	<i>Dybstrøelse</i>

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skrabere ovenpå spalter eller ved etablering af fast drænet gulv med skrabere. Ligeledes kan ammoniakfordampningen reduceres ved skrabere i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

I den konkrete sag etableres skrabere ovenpå spalterne hvilket reducerer ammoniakfordampningen og sikrer rene gulve til fordel for køernes sundhed.

Fravalg af BAT – Økonomisk redegørelse:

LandboNord har udarbejdet en tabel, som viser økonomien i forhold til etablering af forskellige tiltag, se bilag 14. Tabellen viser, at ved en afskrivning på 10 år for den eksisterende stald vil spalteskrabere i stalden koste 119 kr. pr. kg reduceret N, mens prisen er 125 kr for forsuring og en ny gulvtype, som fast drænet gulv er 193 kr.

Brønderslev Kommune har vurderet, at i forhold til pris for kg reduceret N er BAT niveauet overholdt.

Fravalg af BAT - præfabrikeret drænet gulv

Der er udarbejdet et BAT-byggeblad for præfabrikeret drænet gulv med skraber. Det pågældende byggeblad er imidlertid arkiveret i september 2007. BAT vurderingen af præfabrikerede drænedede gulve viste en lavere ammoniakemission samt færre etableringsomkostninger end referencesystemet (spaltegulv med ringkanal), hvilket taler for disse gulve som BAT. Med hensyn til dyrevelfærd omtaler BAT-byggebladet, at der kan være problemer med udtørring af gulvet, der resulterer i en glat overflade med risiko for udskridninger. En farmtest vedrørende skridsikkerhed på gangarealer i kvægstalde viser ligeledes, at der er en ringere skridsikkerhed på de præfabrikerede drænedede gulve. Kvægbrugskonsulenter peger desuden på det forhold, at skraberne skubber en større mængde gødning foran sig som køerne træder op i klovene. Dette giver dels problemer med klovlidelser og dels problemer med forurening af yver og dermed risiko for betændelsestilstande samt ringere mælkekvalitet. Der foreligger os bekendt ikke beregninger, der viser de økonomiske omkostninger på sigt ved de omtalte klovlidelser og forringet dyrevelfærd.

Det bemærkes endvidere at kvægproduktion ikke indgår i BREF dokumentet fra EU. Der peges således ikke fra EU's side på kvægsystemer, der kan betragtes som BAT.

Som en konsekvens af de ovenfor omtalte problemer med faste kvæggulve har Dansk Kvæg i 2008 i samarbejde med en række firmaer sat gang i udviklingen af nye staldtyper til kvæg. Hensigten er en minimering af risikoen for klovlidelser hos kvæg.

Med udgangspunkt i ovenstående, finder vi det betænkeligt at pege på præfabrikerede dræned gulve eller faste, dræned gulve med skraber som BAT til kvægbrug. Risikoen for klovlidelser og forringet dyrevelfærd for dyrene bør vægtes højere, så længe der ikke er mere dokumentation på området.

Fravalg af BAT - luftrensning

Det er ikke muligt at etablere luftrensning idet alle/hovedparten af produktionsbygningerne er med naturlig ventilation.

Fravalg af BAT - forsuring

Der etableres ikke forsuring på ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Svovlsyrebehandling af gylle i kvægstalde er tidligere beskrevet som BAT-kandidat i de nu arkiverede byggeblade. Når forsuring alene er BAT kandidat skyldes det, at omkostningerne til etablering og drift er for store. Der er endvidere en række uafklarede problemstillinger i forbindelse med lugtgener fra procestanken. Det er primært de komplicerede svovlforbindelser, der opstår i den forsurede gylle, der medfører lugtgenerne.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik for staldsystemer. For eksisterende staldsystem er det vurderet at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT før første revurdering af denne miljøgodkendelse i 2018.

Fodringsstrategi på ejendommen

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af grovfoderet, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildes mælk og korn/kraftfoder.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen

Brønderslev Kommune vurderer, at fodringsstrategien på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

Opbevaring og udbringning af gødning:

Gyllen opbevares i ejendommens tre gylletanke på hhv. 840, 1.800 og 4.000 m³. Tanken på 4.000 m³ der opføres i forbindelse med udvidelsen af kvægproduktionen overdækkes. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen. På de tre gylletanke etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.09.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. 65% af dybstrøelse køres direkte ud og nedpløjes mens den resterende mængde opbevares i markstak i henhold til gældende regler for dette. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Der er ikke etableret fast overdækning på de eksisterende gylletanke. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til § 7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Sammenholder Brønderslev Kommune ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det på ansøgers vegne at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Vand og energiforbrug:

Vandforbrug:

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget. Vaskevand fra malkeanlæg anvendes til rengøring af malkestald. Staldene rengøres normalt én gang årligt.

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

I forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser endvidere indgå i overvejelserne.

Det årlige energiforbrug er i dag på 100.000 kWh. Det fremtidige energiforbrug forventes at ligge på 150.000 kWh.

Energiforbrug:

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til vand og energiforbrug opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik. For så vidt angår energibesparende belysning er det dog først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås.

Ansøger redegørelse for alternativer/0-alternativet

Et alternativ til udvidelsen er at sende ungdyrene på kviehotel eller at etablere en kvægproduktion på en anden ejendom. Ved at samle produktionen på én ejendom opnås imidlertid en række stor-driftsfordele, samtidig med at det daglige arbejde og tilsyn med dyrene lettes.

0-alternativet. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg.

2.7 Vilkår – Egenkontrol

76. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
77. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagteriafregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
78. Ejendommen skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtnings- og overførselsaftaler
- Logbog for ejendommens gyllebeholdere.
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov

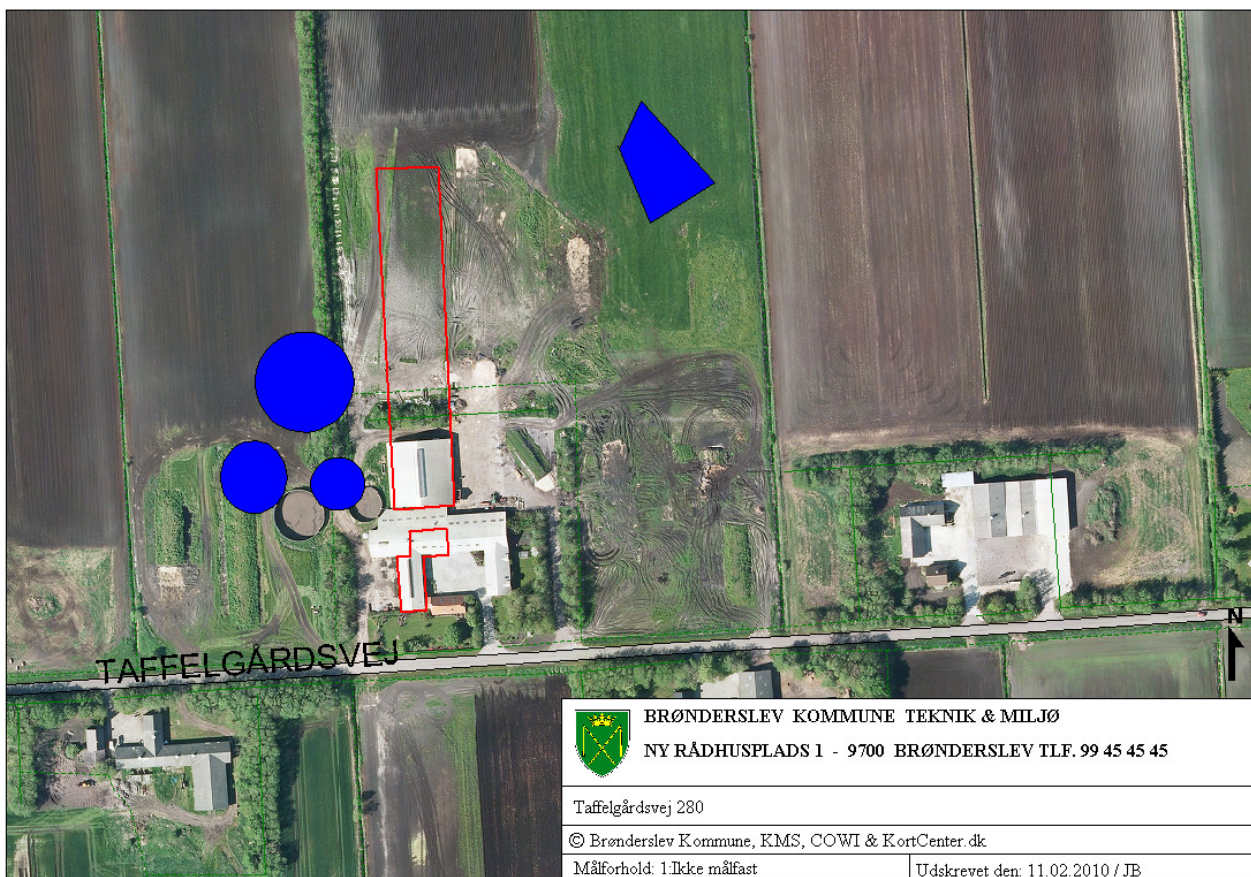
- Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Staldafsnittene er tilkoblet alarmanlæg.
- Ved påfyldning af marksprøjte sikres at der ikke sker overløb.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen (Eller Hirtshals mejeri)

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

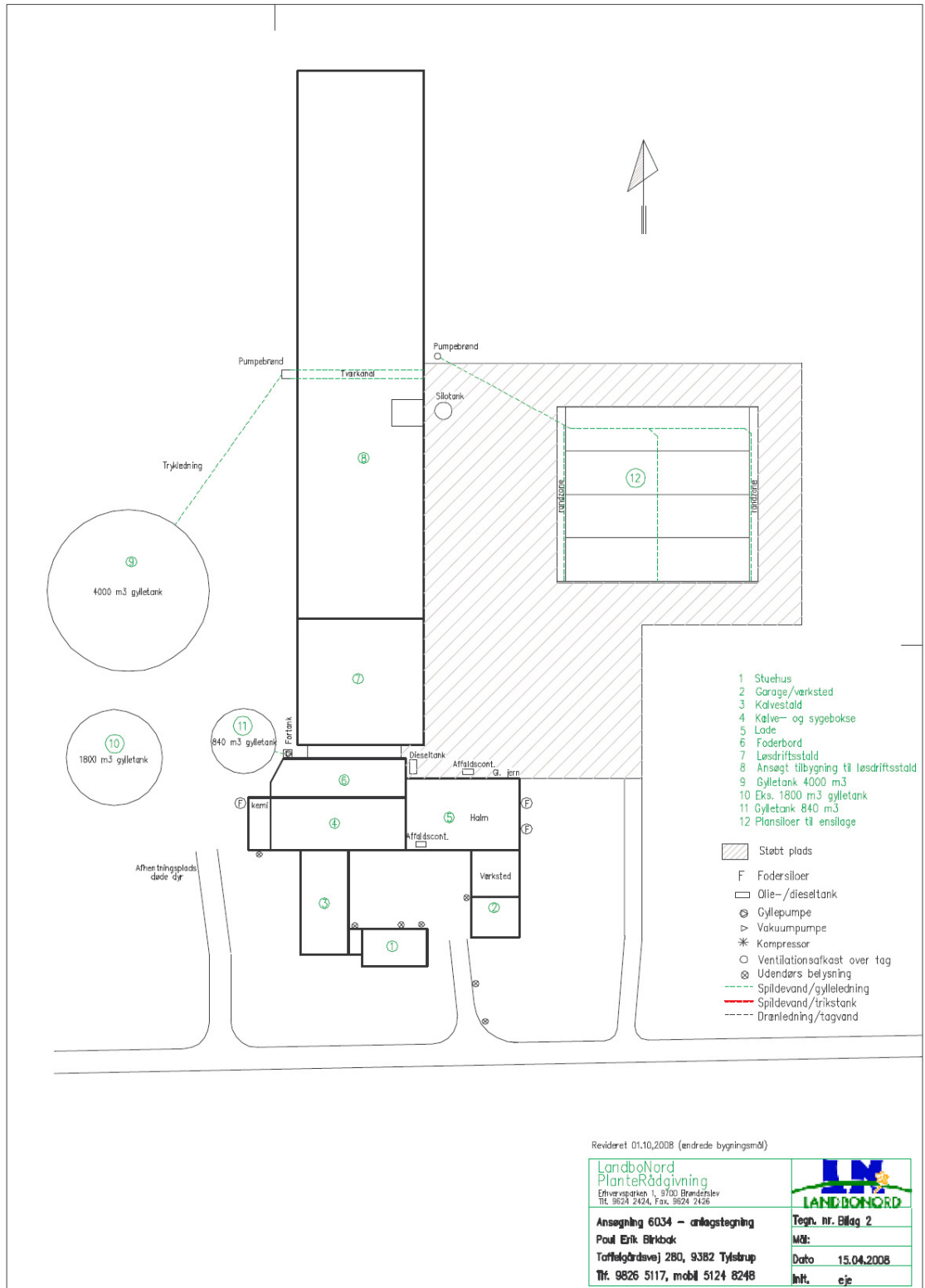
Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelse fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol.

Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

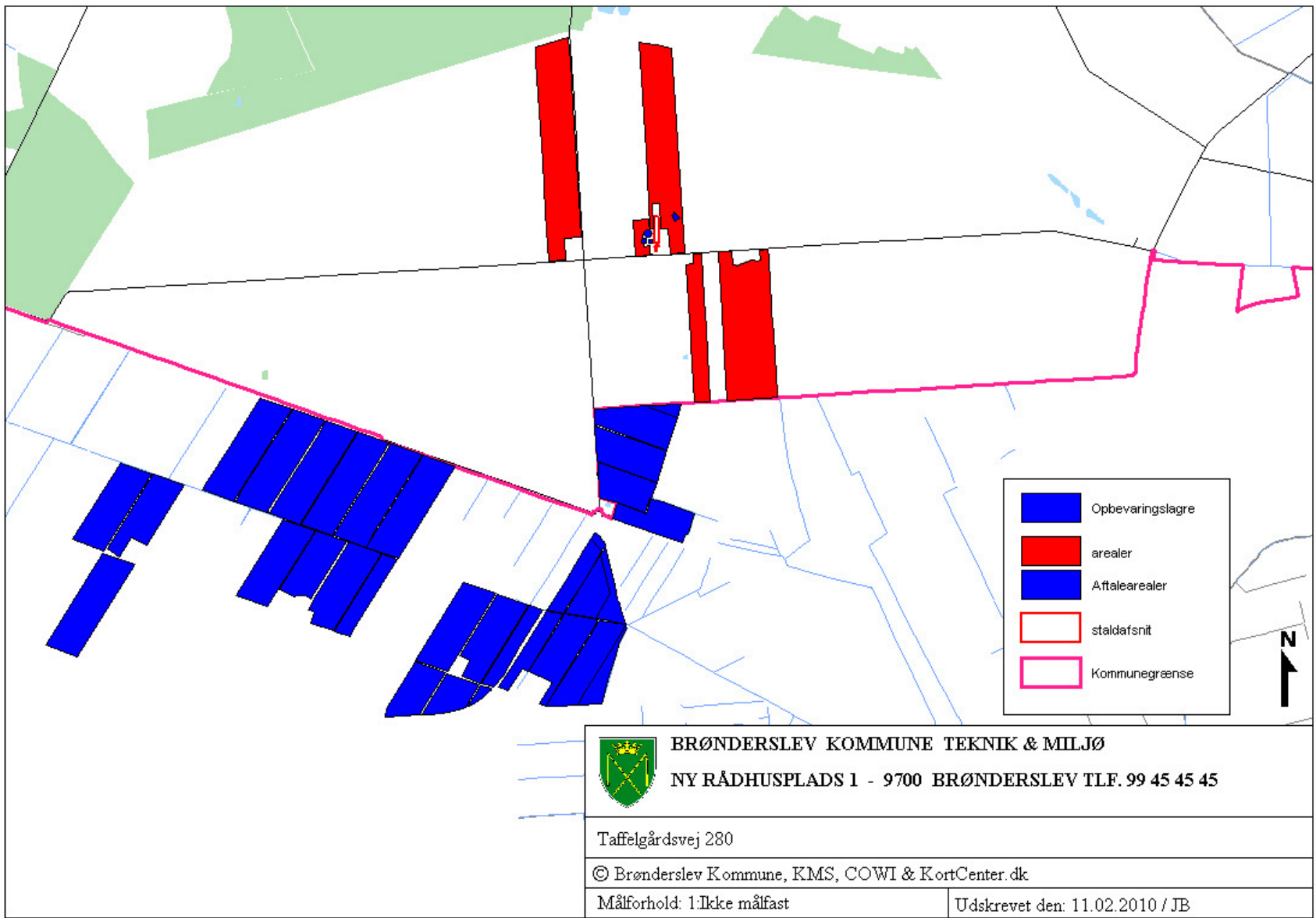
Bilag 1: Beliggenhed

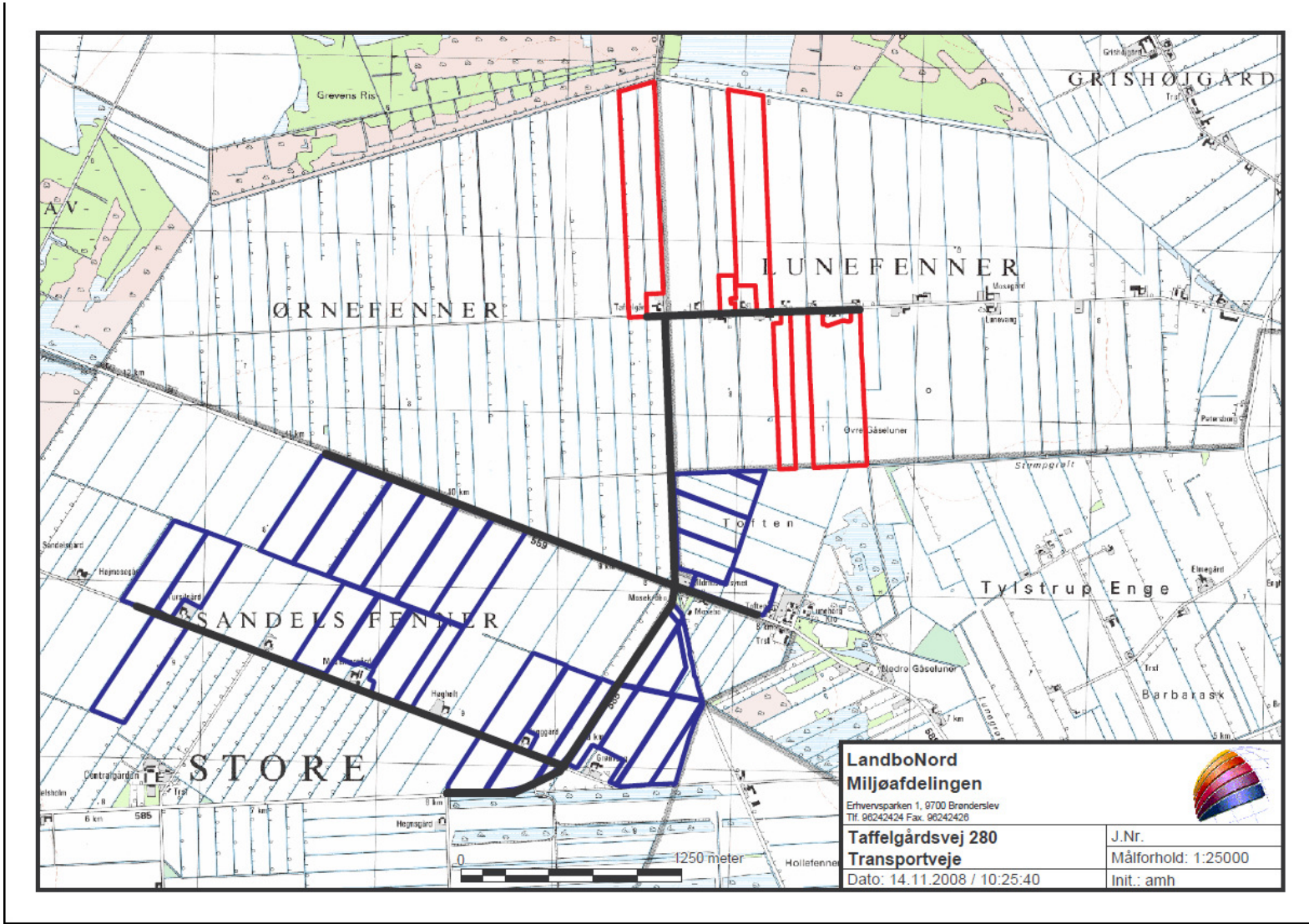
Bilag 2: Situationsplan

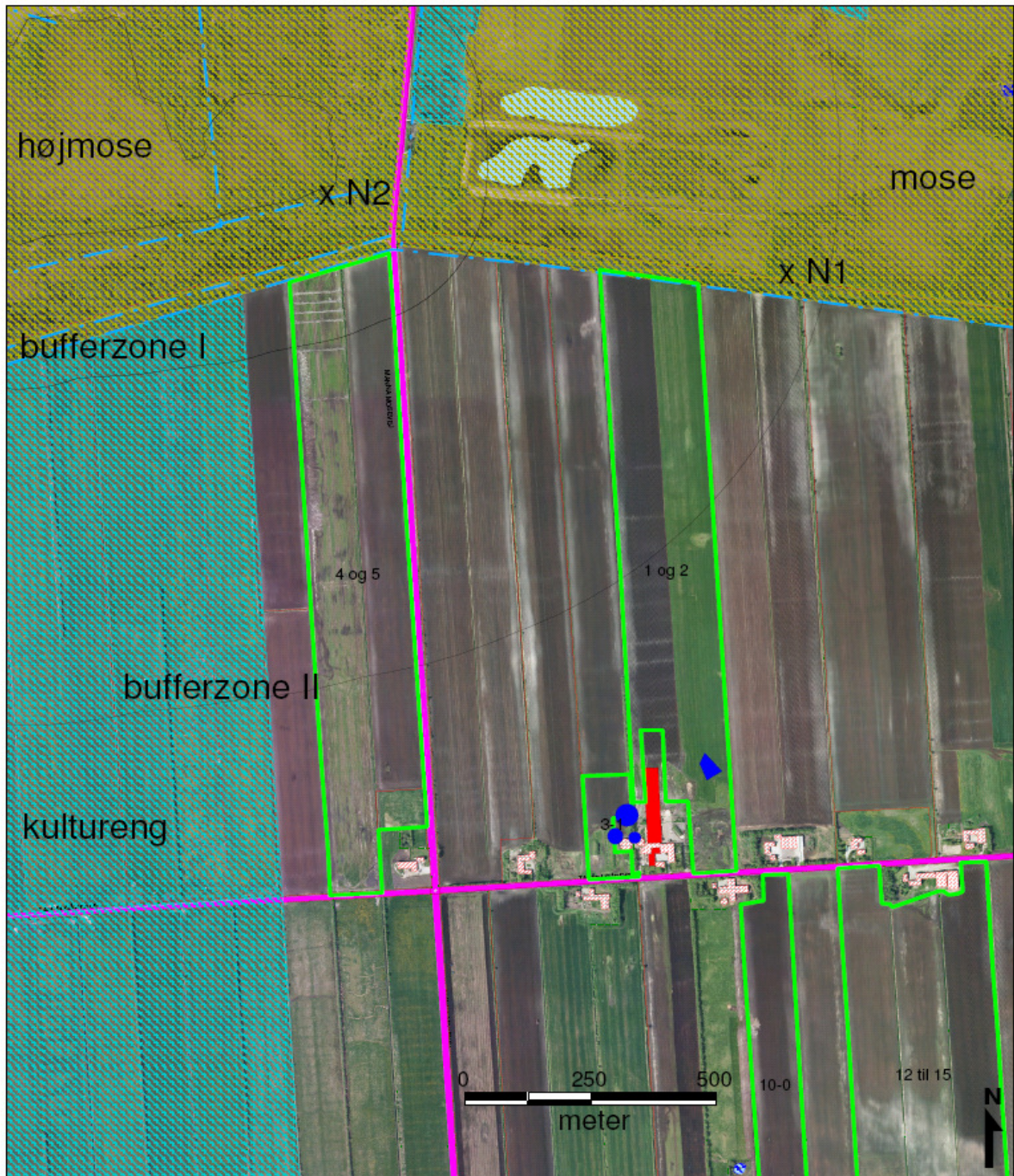
Bilag 3: Aftale- og udbringningsarealer

Bilag 4: Transportveje

Bilag 5.1: Beskyttet natur nær stald og lager

BRØNDERSLEV KOMMUNE TEKNIK & MILJØ
NY RÅDHUSPLADS 1 - 9700 BRØNDERSLEV TLF. 99 45 45 45

Beskyttet natur nær stald og lager

© Brønderslev Kommune, KMS, COWI & KortCenter.dk

Målforshold: 1:se målestok

Udskrevet den: 03.09.2009 / KC

Bilag 5.2: Ammoniak fra fladekilder

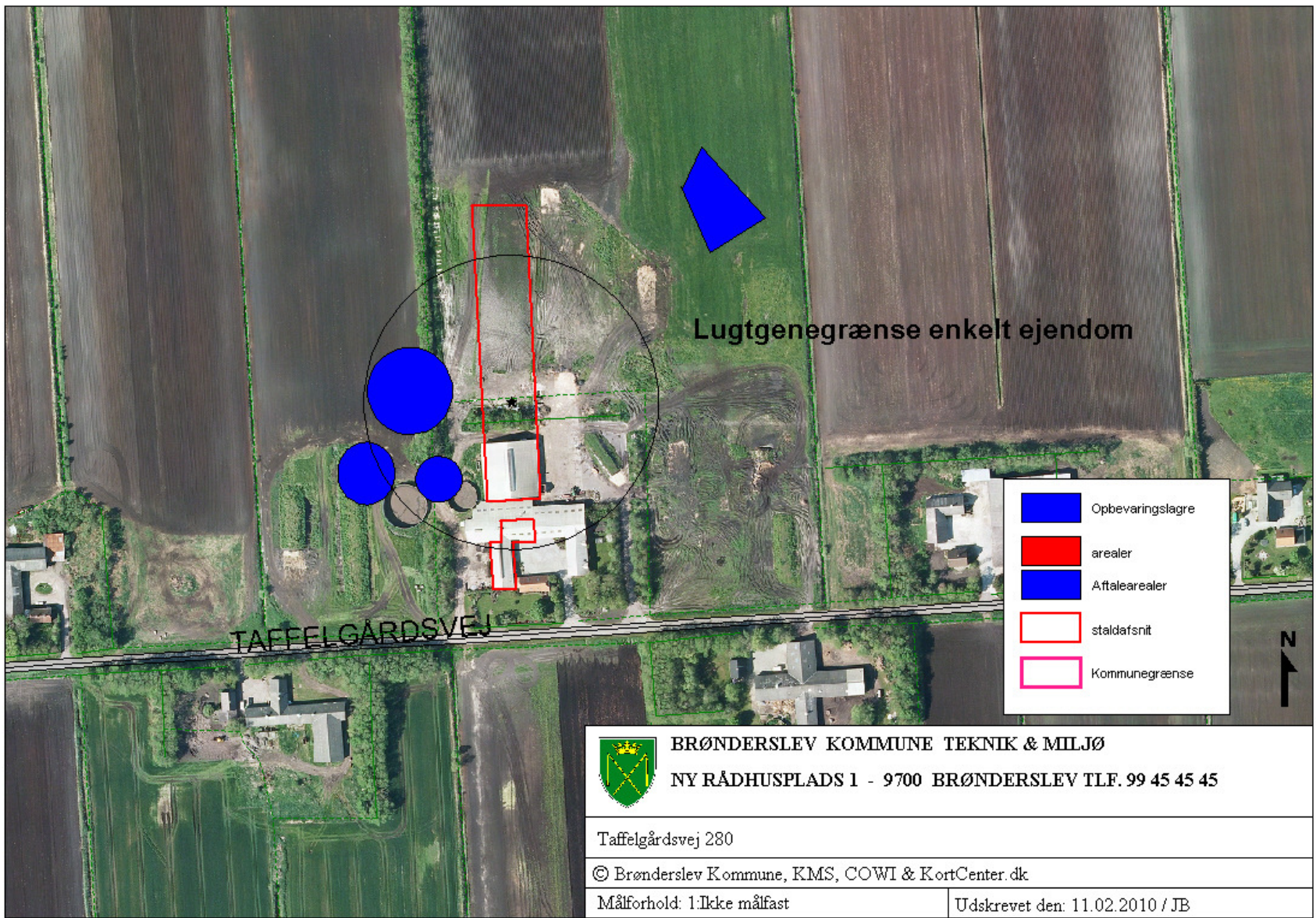
Der findes ingen valide metoder til at beregne fladekildefordampningen, men via nogle scenarie betragtninger som bygger på det gamle amtsregneark og fra planteinfos regneark til fordampning af ammoniak ved udbringning, er det muligt at få et indblik i størrelsesordenen for fladekildefordampningen. Der er forudsat fornuftige vejforhold, middel ruhed af opland og naturområde og slangeudlægning på sort jord med nedmuldning indenfor 6 timer. Hertil skal nævnes at hvis der er etableret en afgrøde reduceres tabet yderligere. En ændring af ruheden til lille for oplandet og stor for naturområdet ikke forøger depositionen væsentligt (fra 0,088 til 0,091 kg N/ha/år ved harmonital på 1,4 De/ha og afstand på 0 meter).

Scenariet betragtning af størrelsesordenen for fladekildefordampning af ammoniak

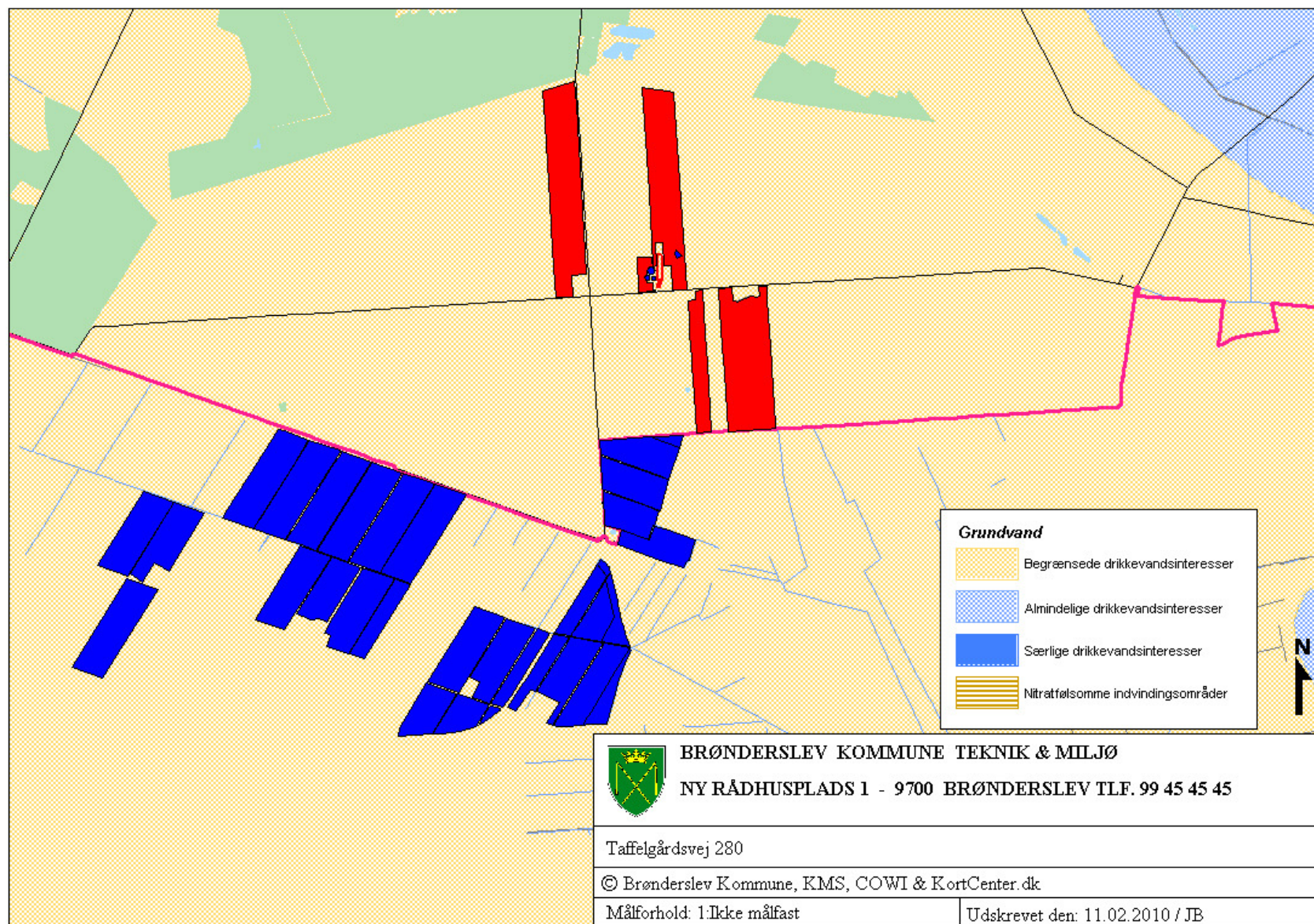
	Tab NH ₃	Deposition, kg N/ha/år				
			0 m	25 m	50 m	100 m
1,4 DE/ha	10,3	0,088	0,058	0,034	0,020	
1,7 DE/ha	12,5	0,107	0,070	0,041	0,024	
2,3 DE/ha	17,0	0,145	0,094	0,050	0,037	

Af scenariet betragtningen ses at der ved et harmonital på 2,3 DE/ha som det er tilfældet på Taffelgårdsvej 280, kan forventes en deposition af kvælstof på 0,094 kg N/ha/år i en afstand fra markfladen til naturpunktet på 25 meter. Der er stillet krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle afgrøder og om ikke at anvende fast husdyrgødning på marker der ligger direkte op til Store Vildmose og derved overestimerer scenariet betragtningerne nok depositionen fra fladekilden. Direkte nedfældning halverer (mindst) tabet af ammoniak ved udbringning i forhold til med slæbeslanger og nedmuldning indenfor 6 timer som tallene bygger på. Markerne grænser "direkte" op til Vildmosen, men der er faktisk en afstand på ca. 25 m til det udpegede N2000 område, og yderligere nogle meter til naturpunktet. Selv i dette *Worst case* scenarie kommer den totale belastning i naturpunkt i vildmosen ikke over det tilladte 0,3 kg N/ha/år (0,19 + 0,094 = 0,284).

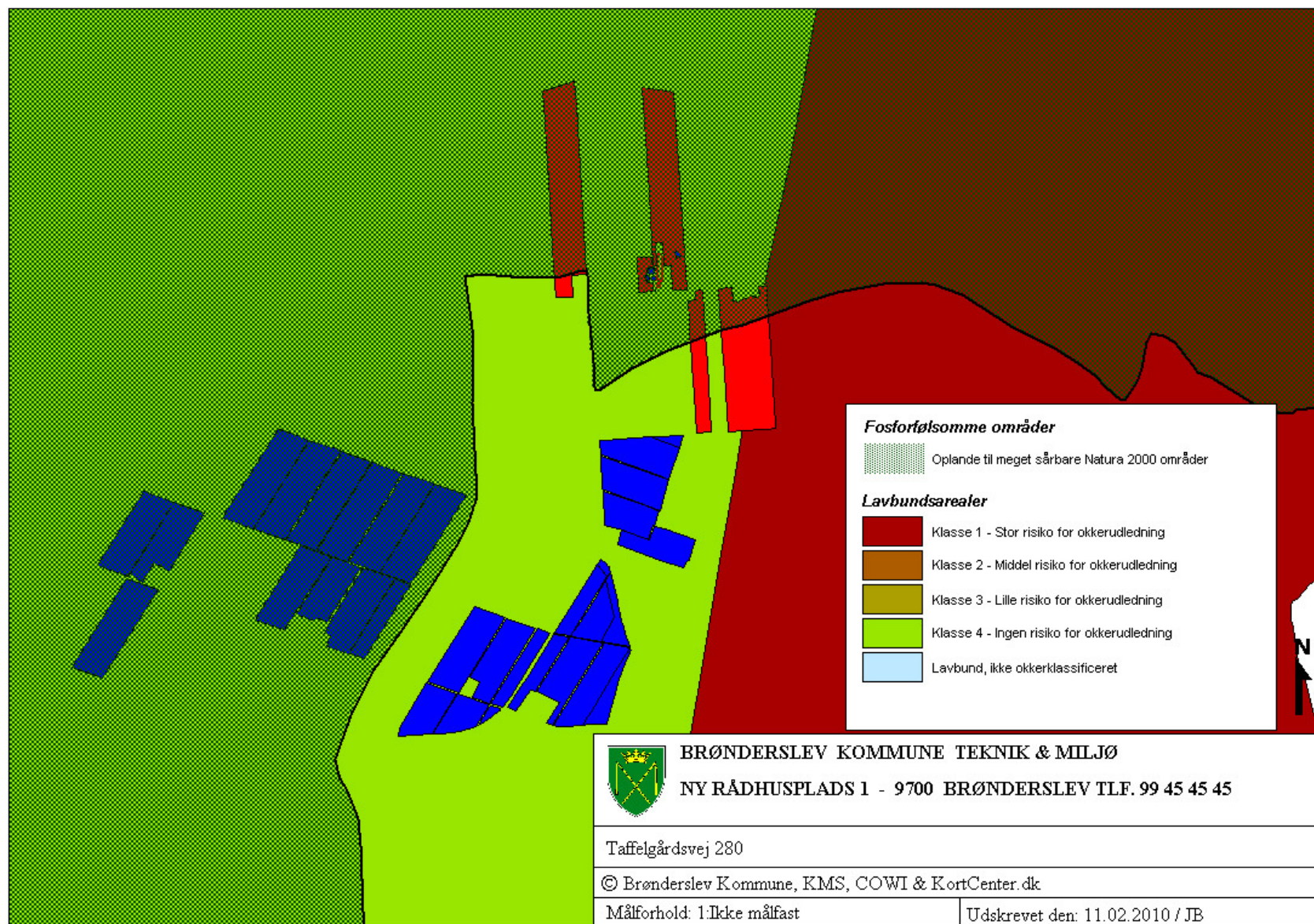
Bilag 6: Lugtgenegrænser

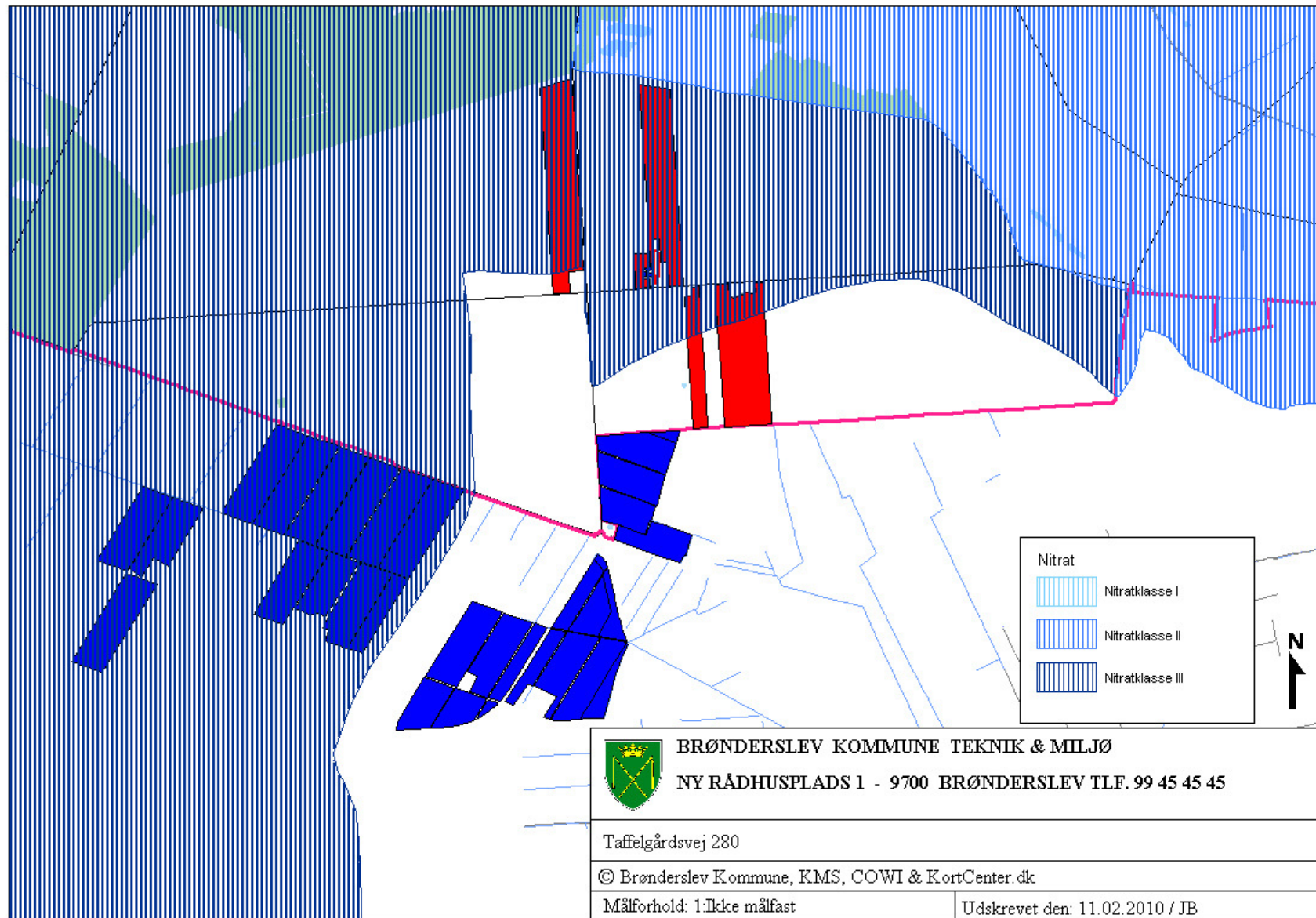
Bilag 7: Drikkevand / Nitratfølsomt indvindingsområde

Bilag 8: Fosforfølsomme områder samt lavbund

Bilag 9: Nitratklasser

Beredskabsplan For

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	4
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	5
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	7

Udarbejdet af Poul Erik Birkebæk og LandboNord, Jesper Hansen

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
	2008	
	2009	
	2010	
	2011	

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i miljømappe i stuehuset.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Husk:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl, ring 112.

Efter brand mm tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehus og har nr. 98265117

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange -
Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Poul Erik Birkbak på tlf. 98265117 eller 51248248

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

pulverslukkere
traktor med frontlæsser

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Poul Erik Birkbak på tlf. 98265117 eller 51248248

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til tværgrøft i den nordlige ende af grøften. Udslip stoppes i grøften vest for stalden. Jord tages fra marken ved hjælp af frontlæssetraktor, som findes på ejendommen.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer
Traktor med frontlæsser

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Poul Erik Birkbak på tlf. 98265117 eller 51248248

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 9945 4545

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret i den nordlige ende af ensilageplads ..... (se vedlagte kort).

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe eller savsmuld (se vedlagte kort).

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld

Halmballer

Frontlæssetraktor

I laden samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker der kan benyttes til at opsuge spildte væsker. Se vedlagte kort.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

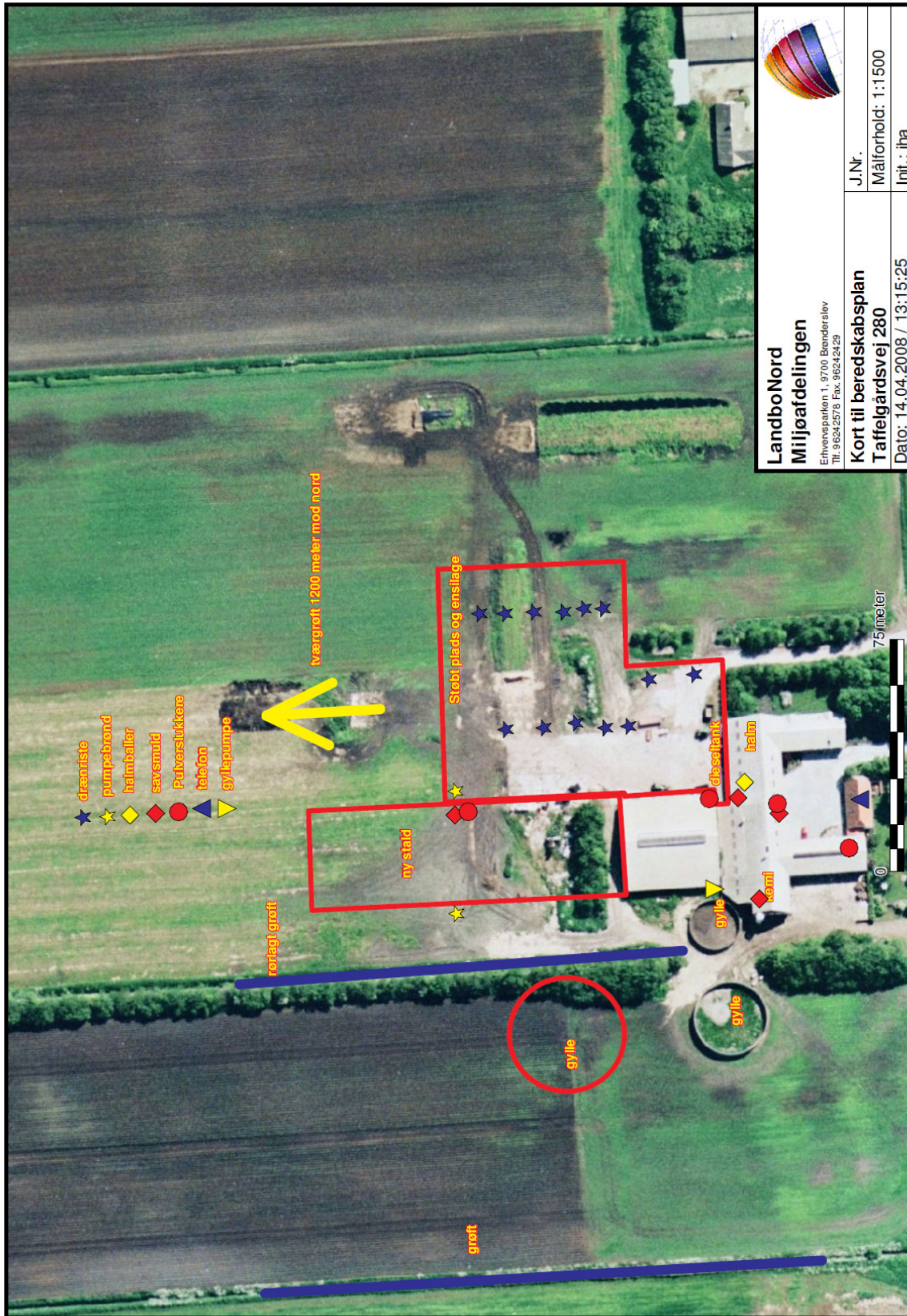
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

LandboNord
Miljøafdelingen
 Erhvervsparken 1, 9700 Blonderlev
 Tlf. 96242576 Fax. 96242429

Kort til beredskabsplan
Taffelgårdsvej 280
 Dato: 14.04.2008 / 13:15:25

J.Nr.
 Målforshold: 1:1500
 Init.: jha

NORDJYSK LANDBRUG

Fællesudvalg for Landboorganisationerne i Region Nordjylland

Erhvervsparken 1 9700 Brønderslev Tlf. 96242424 Fax. 96242510

Brønderslev kommune
Ny Rådhusplads 1

9700 Brønderslev

MODTAGET

31 MRS. 2010

Brønderslev Kommune
Fællessekretariatet

30. marts 2010

Vedr. § 12 godkendelse af kvægproduktion Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup

Jeg henvender mig på vegne af gdr. Jørn Larsen, Taffelgårdsvej 246, 9382 Tylstrup.

Jørn Larsen er nærmeste nabo mod øst til bedriften Taffelgårdsvej 280, tilhørende Poul Erik Birkbak.

Jørn Larsen er utilfreds med den fremlagte plan for byggeri af ensilageplads øst for påtænkt stald.

Pladsen ligger således, at med den vind fra nordvest vil lugten gå ind over hans bolig, ligesom pladsen ligger ganske nær boligen. Der er ca. 135 meter mellem hjørnet af pladsen og Jørn Larsens bolig.

Taffelgårdsvej 246 er en planteavlsejendom uden husdyrhold, så Jørn Larsen vil opfatte det som en forringelse af sin ejendom, hvis den vil blive belastet med lugten fra denne ensilageplads.

Der er i forvejen lugtgener, så Jørn Larsen vil være stor modstander af yderligere lugt på sin bolig.

I stedet foreslås, at ensilagepladsen lægges vest for den påtænkte stald. Så vil afstanden blive væsentlig større, og staldbygningen vil ligge imellem plads og Jørn Larsens bolig, så lugtgenerne vil blive begrænset væsentligt. Hertil kommer så, at tilkørslen til ensilagepladsen også kan flyttes længere mod vest, hvilket vil gøre, at vejen foran Jørn Larsens ejendom ikke vil blive svinet så meget til.

Afslutningsvis bemærkes, at Jørn Larsen første ønske var at hele udvidelsen blev lagt vest for den eksisterende ejendom, så alle generne blev formindsket. Hvis der findes driftsmæssige grunde til at fastholde placeringen af stalden, må Jørn Larsen bøje sig for det; men ellers ville han gerne om byggeriet blev flyttet generelt mod vest.

Bilag 12: Bemærkninger fra Det økologiske Råd

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Brønderslev Kommune
Teknik og Forsyning
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

25. maj 2010.

Bemærkninger til forslag til miljøgodkendelse af kvægbrug på Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup.

Det Økologiske Råd har modtaget et forslag til miljøgodkendelse af kvægbrug på Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup.

Udvidelsen er fra 200 til 358 DE.

Det Økologiske Råd mener ikke, at miljøgodkendelse opfylder krav om BAT, idet der skal stilles krav om BAT i den eksisterende stald i form af skrabere, så BAT-kravet om 4% ammoniaktab i udvidelsen bliver ikke opfyldt ved skrabere, der reduceres ammoniaktabet til 6,4% og overdækning af gyllebeholder (60% af gyllen) reducerer ikke ammoniaktabet fra 6,4% til 4% i udvidelsen.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Bilag 13: Bemærkninger fra Danmark Naturfredningsforening

Dato: 27. Maj 2010

Brønderslev Kommune
Teknik og Forsyning
Ny Rådhusgade 1
9700 Brønderslev
raadhus@99454545.dk

Vedr.: Udkast til miljøgodkendelse for ejendommen Taffelgårdsvej 280, 9382 Tylstrup.

Brønderslev Kommune har udsendt udkast til miljøgodkendelse for ovennævnte ejendom i offentlig høring. Danmarks Naturfredningsforening har i den anledning følgende bemærkninger til udkastet:

- Danmarks Naturfredningsforening finder ikke, at udkastet tager de nødvendige hensyn til den meget ammoniak følsomme natur, som findes i Store Vildmose. Ifølge Habitatdirektivet, skal et projekt altid vurderes i sammenhæng med andre projekter, og netop omkring Store Vildmose er der en usædvanlig stor koncentration af husdyr, som har en meget negativ påvirkning af vildmosens natur. Vi har således beregnet, at der inkl. foreliggende ansøgninger om udvidelser af husdyrbrug, er over 2000 DE i umiddelbar nærhed af Natura 2000 området. For at bevaringsmålsætningen for området kan overholdes vil det derfor være nødvendigt med en mærkbar reduktion af ammoniakdepositionen, hvilket indebærer at kommune enten skal give afslag på miljøgodkendelser, som på den mindste måde påvirker området, eller på anden måde sikre en reduktion, f.eks. gennem krav om gylleforsuring eller lignende.
- Danmarks Naturfredningsforening finder udkastets redegørelse for fosfor for stærkt mangelfuldt. En meget stor del af udbringningsarealerne er beliggende i fosforklasse II, hvilket ikke fremgår af udkastet. Endvidere består hele udbringningsarealet af humusjord, der afvander til Limfjorden. Da der sker en opblanding af vandet i Limfjorden, mener vi at Natura 2000 områderne i Limfjorden vil blive påvirket af alle ejendommens udbringningsarealer, uanset om de afvander direkte til Natura 2000 områderne eller ej. Samtidig skal det tages i betragtning, at der er et husdyrtryk på 2,3 DE pr. ha, hvilket normalt betyder et fosforoverskud på 12-16 kg pr. ha. Sammenholdt med at der fra humusjorder udvaskes ca. 20 gange så meget fosfor som fra mineraljorder, mener vi at der klart vil være en påvirkning af Natura 200 områderne i Limfjorden med fosfor på ejendommen. Vi mener at dette skal medføre krav om fosforbalance på bedriftens udbringningsarealer.

Samlet set finder Danmarks Naturfredningsforening på ingen måde at udkastet til miljøgodkendelse lever op til de nødvendige beskyttelseshensyn og der kan derfor påregnes en klage over den endelige miljøgodkendelse, såfremt der ikke sker væsentlige ændringer.

Med venlig hilsen

Thyge Nygaard

Bilag 14: Økonomisk beregning i forhold til BAT fra LAndboNord

Besætning efter udvidelse:	358						
Udvidelse i DE:	158						
Tiltag	Ammoniaktab	Effekt	Pris	Årlig omkostning	Værdi af sparet N	Pris pr kg reduceret N	BAT
Ingen	3.281						
Spalteskrabere i stalden	2.822	459	250.000	57.500	2.753	119	Nej
Forsuring	1.792	1.489	900.000	195.000	8.935	125	Nej
Fast drænet gulv ved køer og kvier	2.133	1.148	610.000	228.000	6.887	193	Nej
Forudsætninger:							
Forrentning:	5						
Afskrivningsperiode:	10						
Der er anvendt 10 års afskrivning, da det udvidelsen sker i eksisterende stalde, hvor den nyeste er opført i 1988.							
Etablering af skrabere i kostald							
Investering i anlæg	250.000						<i>Økonomisk baggrundsnotat til Teknologiblad: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer"</i>
Forrentning og afskrivning inv.	37.500						
Årlig driftsomkostning	20.000						<i>Økonomisk baggrundsnotat til Teknologiblad: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer"</i>
Årlig omkostninger i alt	57.500						
Etablering af forsuring:							
Investering i anlæg	1.100.000						<i>Konkrete tilbud til kunder</i>
Forrentning og afskrivning inv.	165.000						
Årlig driftsomkostning	30.000						<i>Forudsætninger for de økonomiske beregninger af BAT teknologi</i>
Årlig omkostninger i alt	195.000						
Etablering af fast drænet gulv:							
Bygningsomkostning v. gulvændring	1.200.000						<i>Teknologiudredningen "Faste drænedde gulve" +Økonomisk baggrundsnotat til Teknologiblad: "Skrabere på gang"</i>
Driftstab	200.000						<i>Skøn</i>
Forrentning og afskrivning inv.	210.000						
Årlig driftsomkostning	18.000						<i>Økonomisk baggrundsnotat til Teknologiblad: "Skrabere på gangarealer i stalde til malkekøer"</i>
Årlig omkostninger i alt	228.000						

